



KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2016

*AYIN KONUSU ANKETLERİ-
KAR MÜCADELESİ
(2015 – 2016 Kış Mevsimi)*



STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ulaşım Maliyetleri ve Verimlilik Şubesi

Müdürlüğü



T.C.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Ulaşım Maliyetleri ve Verimlilik Şubesi Müdürlüğü

AYIN KONUSU ANKETLERİ KAR MÜCADELESİ RAPORU (2015-2016 KIŞ MEVSİMİ)

ŞUBAT-2017

Kapaktaki Eser: Zorlu Yollar, Ahmet Fatih Sönmez



İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
I) GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Konusu ve Amacı.....	1
1.2. Araştırmanın Kapsamı	1
1.3. Yöntem.....	2
1.3.1. Araştırma Modeli.....	2
1.3.2. Veri Toplama	2
1.3.3. Verilerin Analizi	2
II) AYIN KONUSU “KAR MÜCADELESİ” ANALİZİ VE DEĞERLENDİRMELERİ.....	2
2.1. Demografi	2
2.2. Araç Kullanım Durumu	7
2.3. Kötü Hava Koşulları ve Seyahat	12
2.4. 2015-2016 Kış Mevsimi Kar Mücadelesi.....	25
2.5. “Kar Mücadelesi”ne İlişkin Diğer Görüşler	37
III) GENEL DEĞERLENDİRME.....	38
IV) SONUÇ VE ÖNERİLER	42





1) GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Konusu ve Amacı

Araştırmanın konusu ve amacı; yol kullanıcılarına yönelik kış mevsiminde karayollarında gerçekleştirilen kar mücadelesi ile ilgili bir anketin “*Kar Mücadelesi*” başlığı ile internet ortamında ele alınması, konuyla ilgili olarak kamunun bilgi düzeyinin ölçülmesi, algı ve bilgideki eksikliklerin ortaya çıkarılması ve böylece hem kamuoyunun bilgilendirilmesi hem de Kuruluşa ilişkin herhangi bir olumsuz görüş ya da uygulama var ise çalışmaların gözden geçirilerek, alanla ilgili iyileştirmelerin yapılmasını sağlamaktır.

1.2. Araştırmanın Kapsamı

Araştırma web ortamında uygulamaya yönelik olarak ve internet üzerinden doldurulabilen “*Kar Mücadelesi*” soru formunu içermektedir. Bu anket kapsamında 2015-2016 kış mevsiminde gerçekleştirilen kar mücadelesi sorgulanmıştır. Aynı anket 2014-2015 kış mevsimi için 2015 yılında yapılmış olup söz konusu ankete 2.305 kişi katılım sağlamıştır. Anket, Kurumumuz Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan yazılım ile, KGM internet giriş sayfası www.kgm.gov.tr adresinde 01.06.2016 – 21.11.2016 tarihleri arasında internet sayfasını kullananlara sunulmuştur. Aylar itibariyle karayollarının web sayfasını ziyaret eden ve ankete giriş yapanların sayısı, aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1.2.1. Aylar İtibariyle KGM Web Sayfasını Ziyaret Edenlerin ve Ankete Giriş Yapanların Dağılımı

Tarih	KGM Web Sayfasını Ziyaret Sayısı	Ankete Katılan Sayısı	%
1-30 Haziran 2016	519.514	100	0,019
1-31 Temmuz 2016	812.182	69	0,008
1-31 Ağustos 2016	654.510	105	0,016
1-30 Eylül 2016	543.700	85	0,015
1-31 Ekim 2016	497.955	78	0,015
1-21 Kasım 2016	335.649	65	0,019
TOPLAM	3.363.510	502	0,094

2015-2016 kış mevsimi için yapılan bu ankete katılım bir önceki ankete göre daha azdır. Bunun nedeninin ise mobil uygulamalar nedeniyle ankete katılım bağlantısının kurum web sayfasında pop-up ile verilememesi olduğu düşünülmektedir.



1.3. Yöntem

1.3.1. Araştırma Modeli

Araştırmanın amacına uygun olarak nicel (quantitative) veri toplama tekniği ile betimsel araştırma modeli kullanılmıştır.

1.3.2. Veri Toplama

Araştırma için gerekli veriler, KGM resmi web sayfasında yaklaşık altı ay süresince yayınlanan “Kar Mücadelesi” anketi ile internet üzerinden toplanmıştır. Ankette eşit aralıklı nominal ve ordinal ölçümler kullanılmıştır. Anket; demografik bilgiler, araç kullanım durumu, şehirlerarası seyahat durumu, trafik cezası alma durumları, kar mücadelesine ilişkin bilgi ve davranış soruları olmak üzere toplam 26 sorudan oluşmaktadır.

1.3.3. Verilerin Analizi

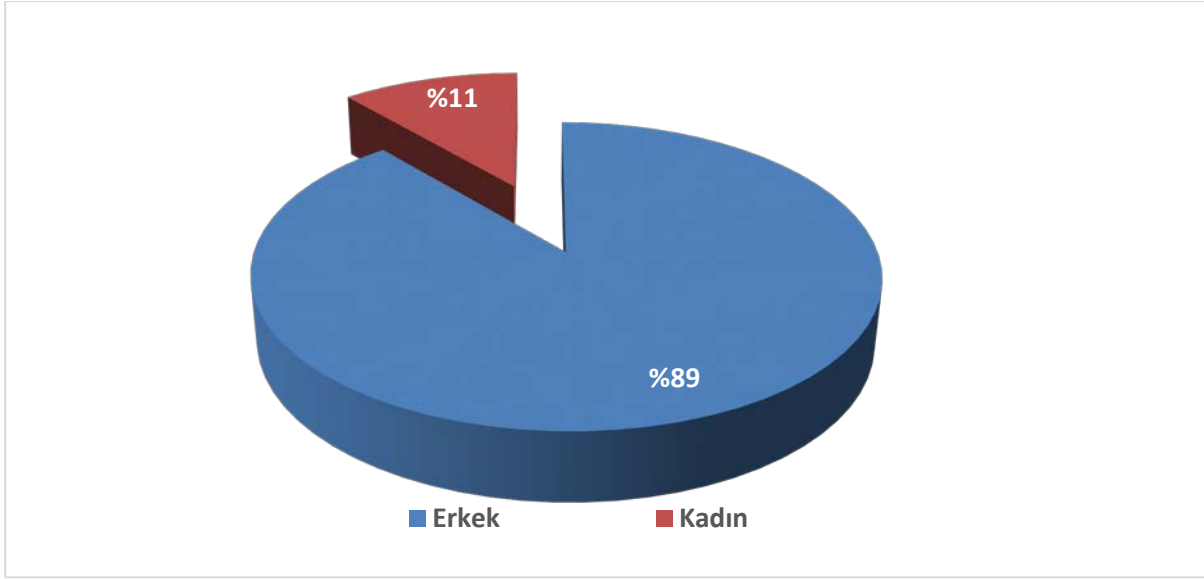
Araştırma sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 23.0 (Statistical Packages for Social Science) paket programından yararlanılmıştır. Kullanılan betimsel araştırma modeli doğrultusunda veriler tanımlayıcı istatistikler kullanılarak çözümlenmiş, sıklık (frekans), yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır.

II) AYIN KONUSU “KAR MÜCADELESİ” ANALİZİ VE DEĞERLENDİRMELERİ

Bu bölümde, toplam 26 sorudan oluşan ve 01.06.2016 – 21.11.2016 tarihleri arasında internet ortamında gerçekleştirilen “Kar Mücadelesi” çalışmasına ilişkin analizler ve değerlendirmeler yer almaktadır.

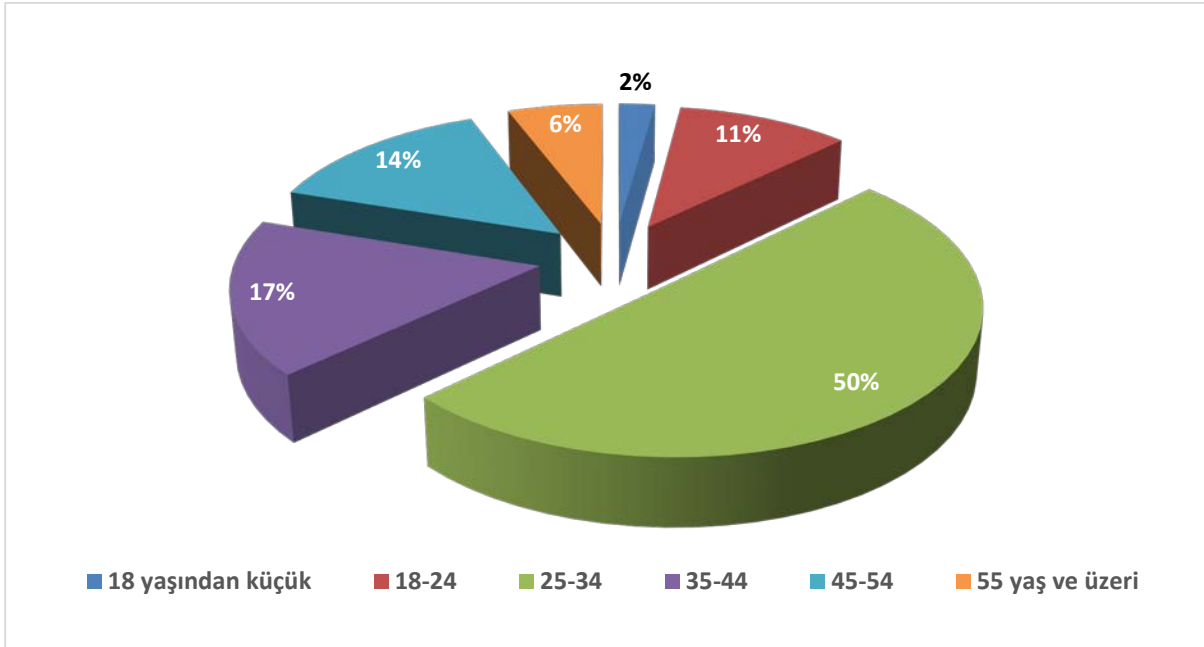
2.1. Demografi

Bu bölümde ankete katılıp demografiyle ilgili soruları cevaplayanların cinsiyet ve yaş dağılımları, eğitim seviyesi ile araç kullanım bilgileri yer almaktadır. Genel olarak incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğu erkek, 25-34 yaş aralığında ve eğitim düzeyi lise ve üstü kişilerden oluşmaktadır.



Grafik 2.1.1. Ankete Giriş Yapanların Cinsiyeti

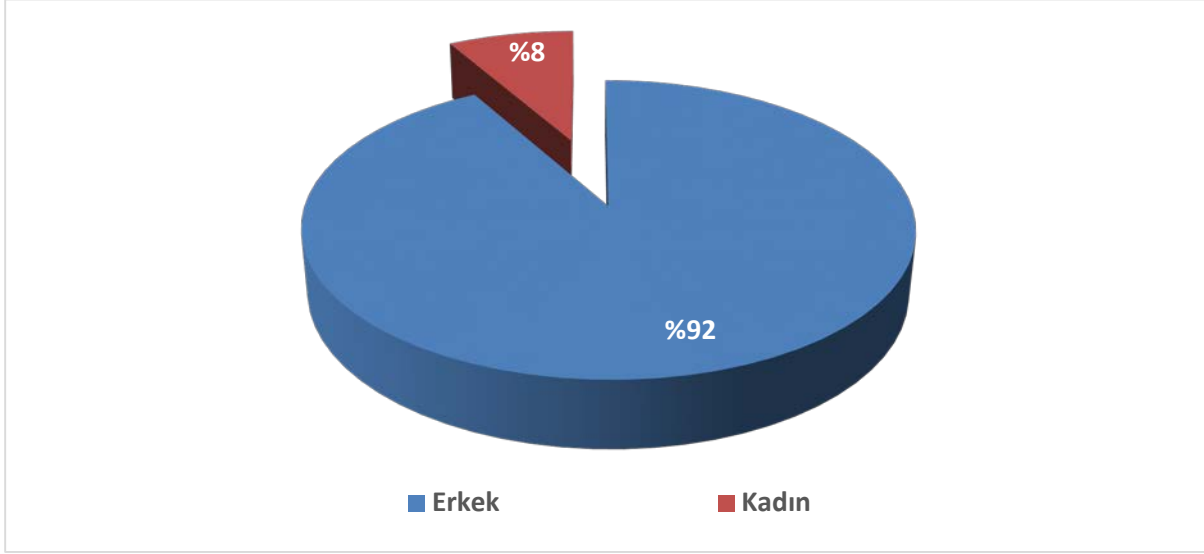
Ankete giriş yapanların %89'unu erkekler ve %11'ini kadınlar oluşturmaktadır. Yaş dağılımları incelendiğinde 18 yaşından küçük olanların oranı %2'dir. Bununla birlikte ankete katılanların %11'i 18-24 yaş aralığında, %50'si 25-34 yaş aralığında, %17'si 35-44 yaş aralığında, %14'ü 45-54 yaş aralığında ve %6'sı 55 yaş ve üzeri yaş grubunda yer almaktadır.



Grafik 2.1.2. Ankete Giriş Yapanların Yaş Aralıkları

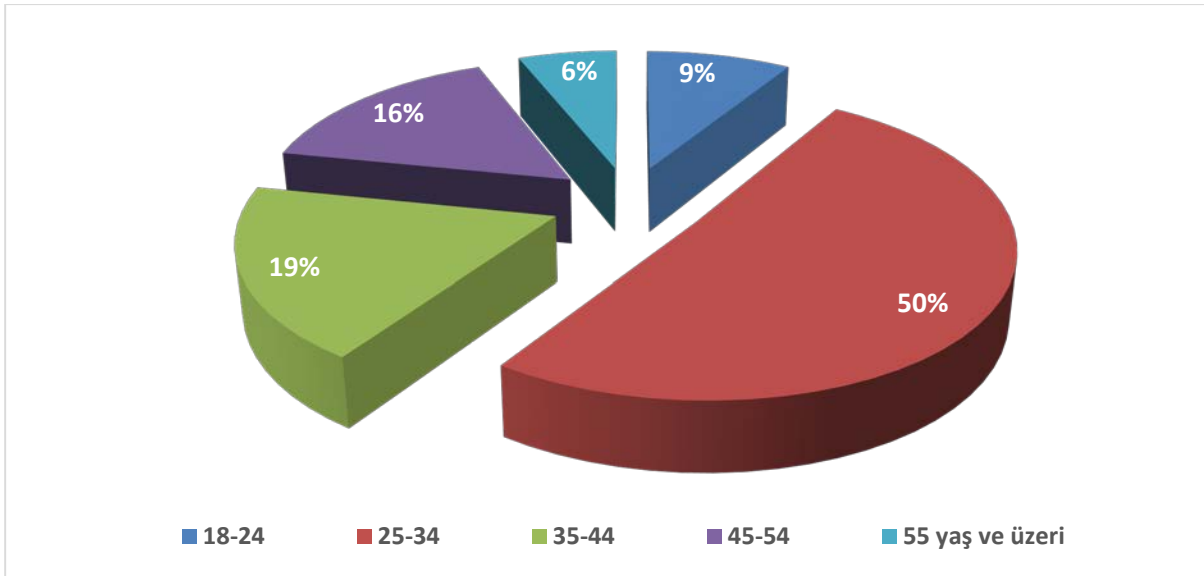


Anketin yaş ve araç kullanım soruları filtre sorular olup yaş sorusuna “18 yaşından küçük” ve araç kullanım sorusuna “Hayır, araç kullanmıyorum” cevabını verenlerin anketi sonlandırılmıştır. Bu durumda 452 kişinin anketi değerlendirilmeye alınmış olup analiz çalışmasında değerlendirmeye alınan katılımcıların cinsiyet ve yaş dağılımları aşağıdaki grafiklerde verilmiştir.



Grafik 2.1.3. Katılımcıların Cinsiyeti

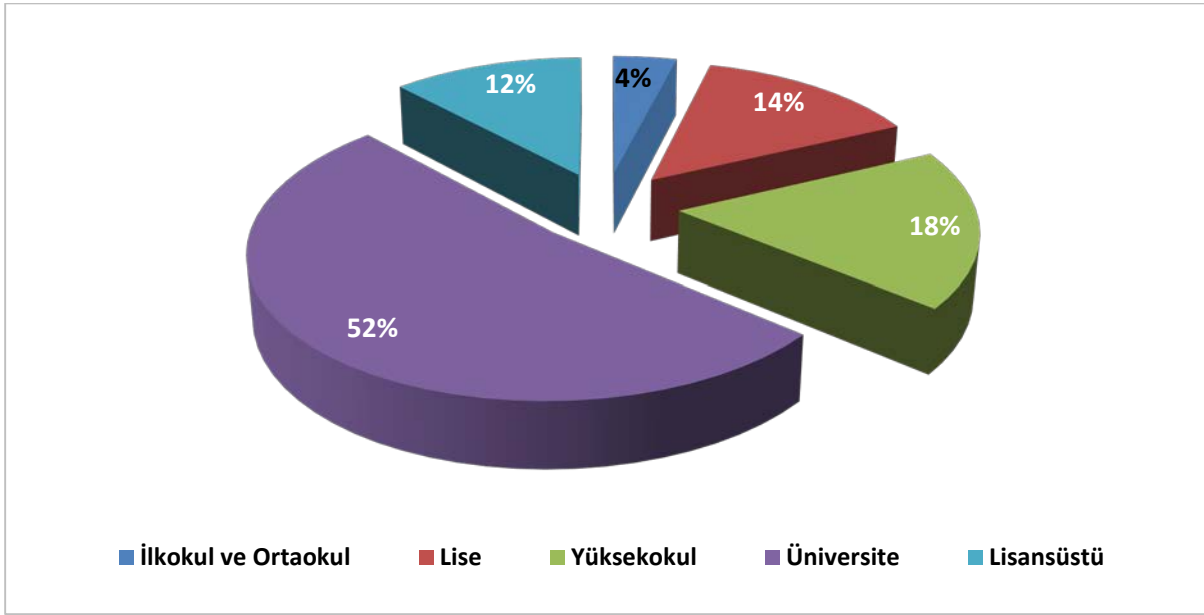
Anketi geçerli olanların %92’sini erkekler ve %8’ini kadınlar oluşturmaktadır.



Grafik 2.1.4. Katılımcıların Yaş Aralıkları



Anketi geçerli olanların yaş dağılımları incelendiğinde, %50’si 25-34 yaş aralığında, %19’u 35-44 yaş aralığında, %16’sı 45-54 yaş aralığında ve %9’u 18-24 yaş aralığında yer almıştır. 55 yaş ve üzeri grupta olup ankete katılanların oranı ise %6’dır. Genele bakıldığında katılımcıların büyük çoğunluğunun (%85) 25-54 yaş aralığında olduğu görülmektedir.



Grafik 2.1.5. Katılımcıların Eğitim Seviyesi

Ankete katılanların %12’si lisansüstü, %52’si üniversite, %18’i yüksekokul, %14’ü lise, %4’ü ilkököl ve ortaokul mezunudur. Genele bakıldığında katılımcıların %96’sının eğitim seviyesi lise ve üstüdür.

İkamet edilen il göre incelendiğinde, ankete Türkiye’deki 66 ilden katılım sağlanmıştır. Ankete girişlerin en fazla olduğu il %22 ile ülke nüfusunun %19’unu barındıran İstanbul’dur. İkinci sırayı ise %16 katılım oranıyla ülke nüfusunun %7’sini barındıran Ankara almaktadır. Ankette yer alan araç kullanımına ilişkin filtre soru ikamet edilen il sorusundan sonra gelmekte olup bu soruya 491 kişi cevap vermiştir.



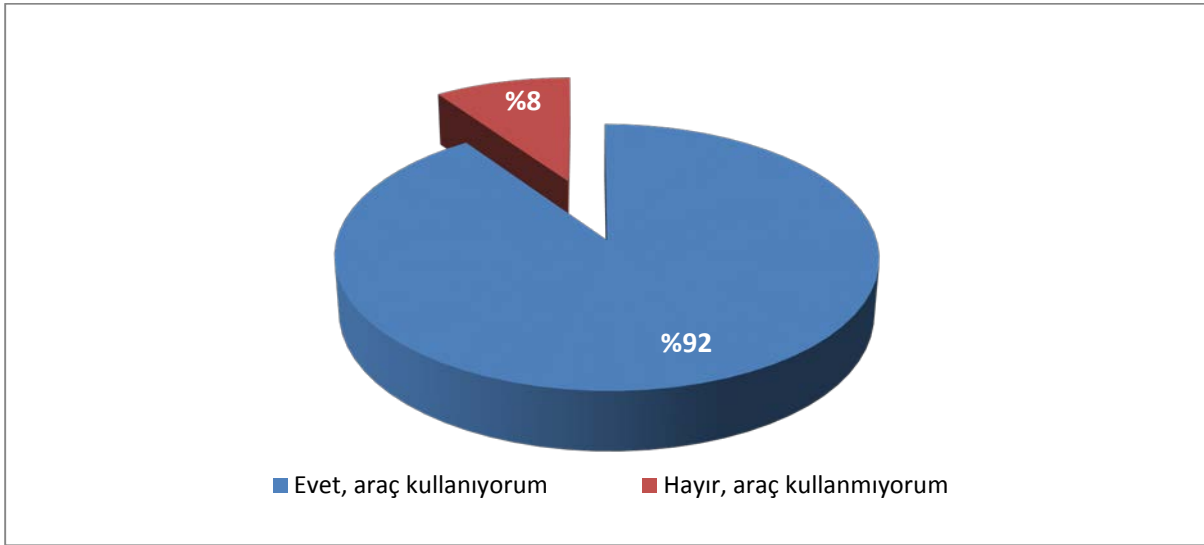
Tablo 2.1.1. “İkamet ettiğiniz il?”

İl Adı	Sayı	Yüzde (%)	İl Adı	Sayı	Yüzde (%)
İstanbul	106	21,6	Hakkari	3	0,6
Ankara	78	15,9	K.Maraş	3	0,6
Trabzon	17	3,5	Zonguldak	3	0,6
İzmir	15	3,1	Muğla	3	0,6
Erzurum	14	2,9	Şanlıurfa	3	0,6
Antalya	13	2,6	Aksaray	4	0,8
Kocaeli	13	2,6	Amasya	2	0,4
Kayseri	12	2,4	Düzce	3	0,6
Bursa	10	2,0	Elazığ	2	0,4
Konya	10	2,0	Gaziantep	3	0,6
İçel	10	2,0	Giresun	2	0,4
Diyarbakır	9	1,8	Yozgat	2	0,4
Sakarya	8	1,6	Hatay	2	0,4
Sivas	8	1,6	Kastamonu	3	0,6
Denizli	8	1,6	Manisa	2	0,4
Adana	7	1,4	Kırklareli	2	0,4
Burdur	7	1,4	Malatya	2	0,4
Kars	7	1,4	Niğde	2	0,4
Samsun	7	1,4	Tokat	2	0,4
Van	6	1,2	Bayburt	2	0,4
Balıkesir	6	1,2	Karaman	2	0,4
Tekirdağ	6	1,2	Yalova	3	0,6
Erzincan	5	1,0	Bartın	2	0,4
Bilecik	5	1,0	Aydın	1	0,2
Afyon	4	0,8	Ağrı	1	0,2
Bitlis	4	0,8	Ordu	1	0,2
Bolu	4	0,8	Rize	3	0,6
Edirne	4	0,8	Uşak	1	0,2
Isparta	4	0,8	Kırıkkale	1	0,2
Eskişehir	4	0,8	Şırnak	1	0,2
Artvin	3	0,6	Ardahan	1	0,2
Bingöl	3	0,6	Karabük	1	0,2
Çanakkale	3	0,6			
Çorum	3	0,6	Toplam	491	100

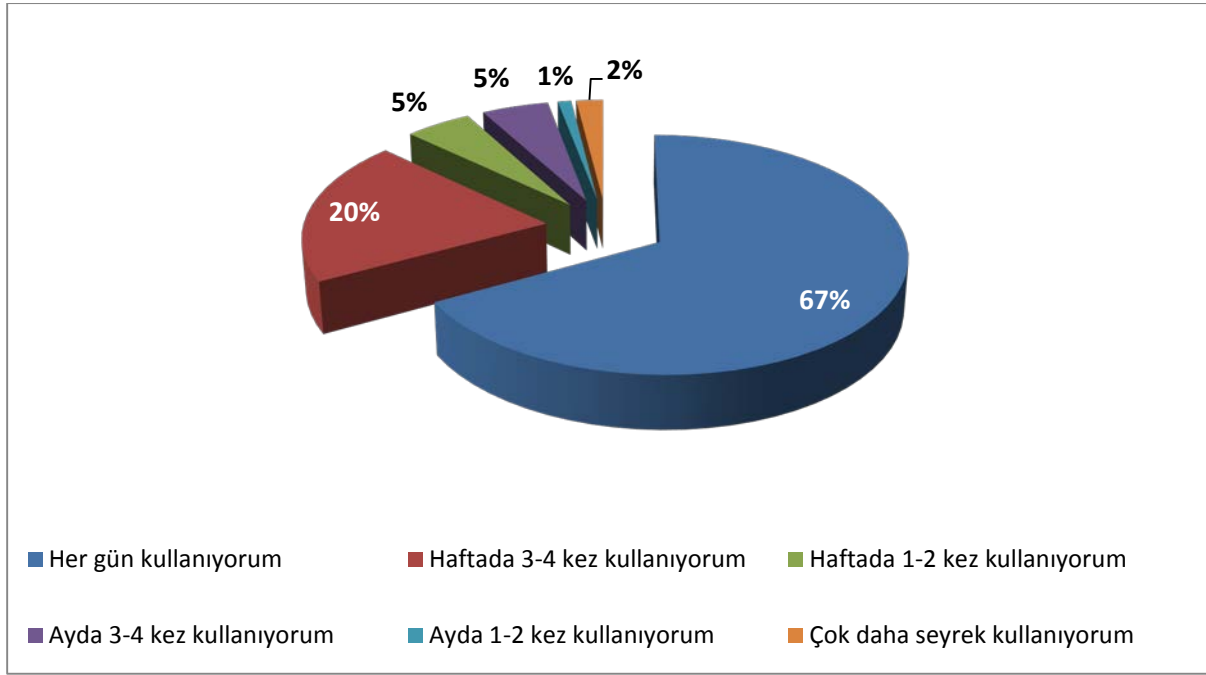


2.2. Araç Kullanım Durumu

Bu bölümde katılımcıların araç kullanımı, şehirlerarası seyahat durumu ve son bir yıl içinde trafik cezası alma durumlarına ilişkin sonuçlar değerlendirilmektedir. Ankete katılanların %92’si araç kullandıklarını, %8’i ise araç kullanmadıklarını belirtmiştir. Araç kullanım sorusu filtre sorulardan biri olup, bu soruya “Hayır, araç kullanmıyorum” cevabını verenlerin anketi sonlandırılmıştır.

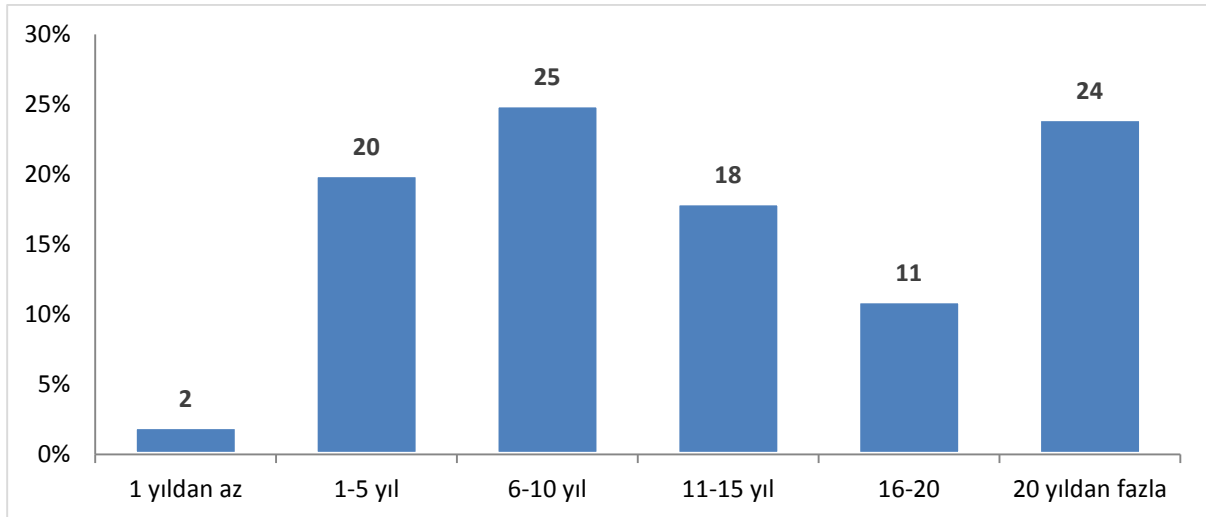


Grafik 2.2.1. Araç Kullanım Durumu



Grafik 2.2.2. Araç Kullanım Sıklığı

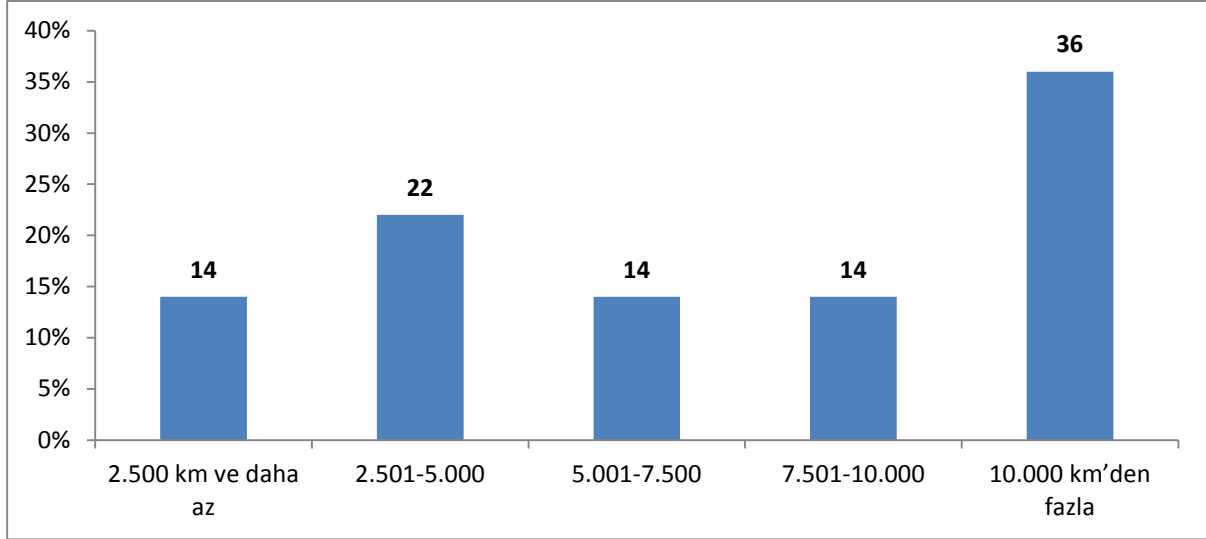
Araç kullanım durumları dikkate alındığında katılımcıların büyük çoğunluğunun aktif sürücü olduğu söylenebilir. Buna göre katılımcıların, %67'si her gün, %20'si haftada 3-4 kez, %5'i haftada 1-2 kez, %5'i ayda 3-4 kez, %1'i ayda 1-2 kez ve %2'si de çok daha seyrek araç kullanmaktadır.



Grafik 2.2.3. “Kaç yıldır araç kullanıyorsunuz?”



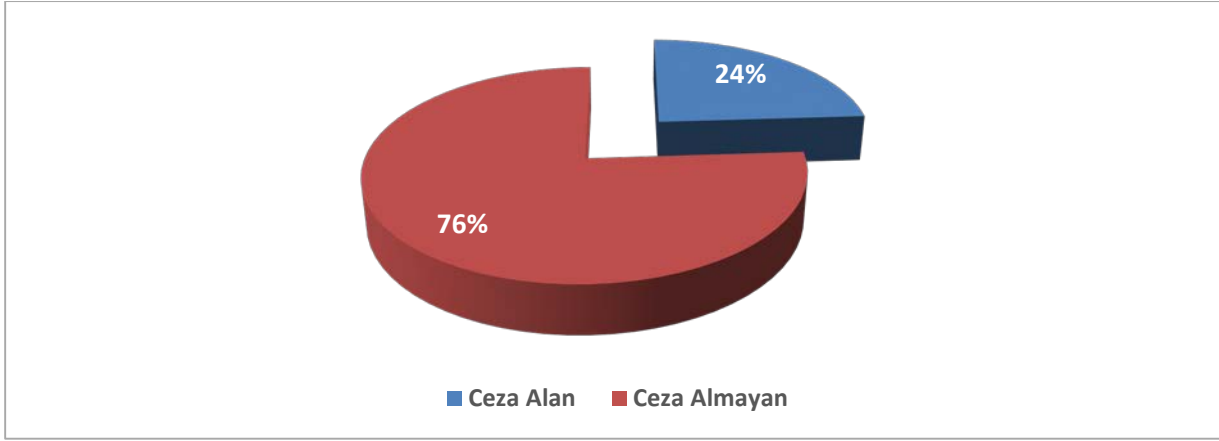
Araç kullananlar arasında en büyük çoğunluğu %25 ile 6-10 yıldır araç kullananlar oluşturmaktadır. 20 yıldan fazla araç kullananlar %24 ile ikinci sırayı alırken, 1 yıldan az araç kullananlar %2 ile son sırada yer almıştır.



Grafik 2.2.4. “Son bir yıl içinde, karayolları ile tahminen, kaç kilometre şehirlerarası seyahat ettiniz?”

Katılımcıların şehirlerarası seyahat etme durumları incelendiğinde, son bir yıl içinde 10.000 km’den fazla seyahat edenler %36 gibi önemli bir oranı oluşturmaktadır. 10.000 km’den fazla seyahat edenler ayrıntılı incelendiğinde bu kişilerin %82’sinin her gün araç kullandığı, %1,9’unun da haftada 3-4 kez araç kullandığı gözlenmiştir. Katılımcıların yaklaşık %36’sının son bir yıl içinde 5.000 km ve daha az şehirlerarası seyahat ettiği söylenebilir. Bu sonuçlara göre, ankete katılanlar dikkate alındığında son bir yıl içinde şehirlerarası seyahat kilometresinin medyanı 7.386 km. olarak hesaplanmıştır. Örneklem planından ötürü bu değer, çalışma kapsamında derlenen veriler dikkate alınarak değerlendirilmeli, Türkiye tahmini olarak kullanılmamalıdır.

Katılımcıların son bir yıl içinde ceza alma durumları incelendiğinde, %76’sının son bir yıl içinde hiç trafik cezası almadığı, %24’ünün aldığı gözlenmiştir.

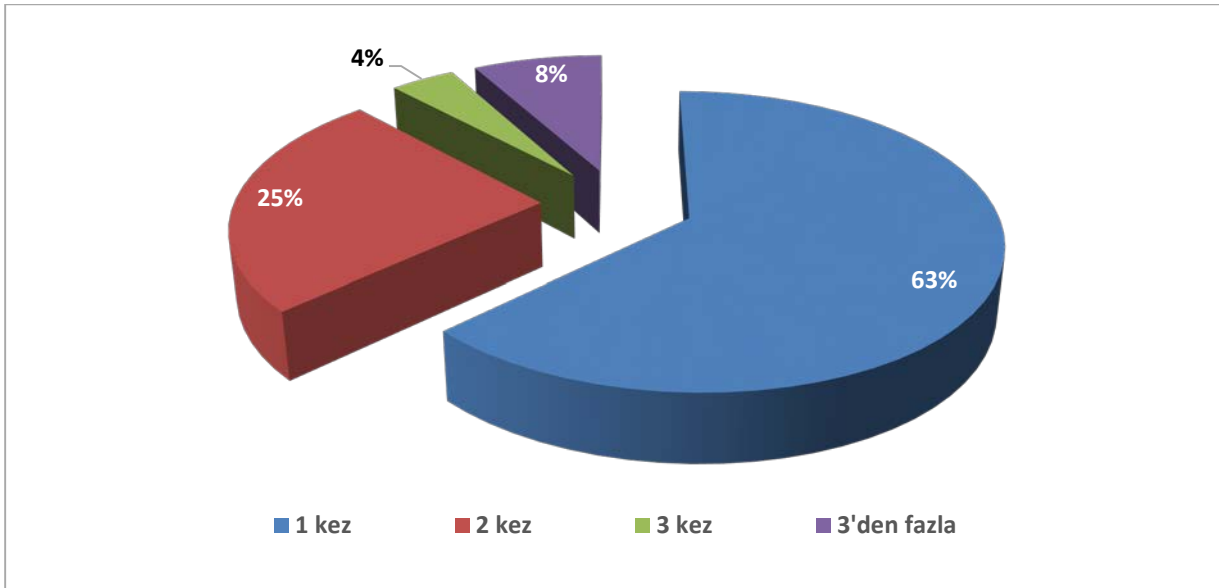


Grafik 2.2.5. Son Bir Yıl içinde Trafik Cezası Alma Durumu

Cinsiyete göre son bir yıl içinde trafik cezası alma durumuna bakıldığında erkeklerin %25'i ceza alırken kadınların %13'ü ceza almıştır.

Tablo 2.2.1. Cinsiyete göre son bir yıl içinde trafik cezası alanların dağılımı

	Evet	Yüzde (%)	Hayır	Yüzde (%)	Toplam
Erkek	103	25	312	75	415
Kadın	5	13	32	87	37



Grafik 2.2.6. Son Bir Yıl içinde Trafik Cezası Alma Sıklığı



Katılımcıların trafik cezası alma sıklıklarına bakıldığında son 1 yıl içinde trafik cezası alanların %63’ü 1 kez trafik cezası aldığını, %25’i 2 kez, %4’ü 3 kez ve %8’i 3’den fazla trafik cezası aldığını belirtmiştir.

Tablo 2.2.2. Cinsiyete göre son bir yıl içinde trafik cezası alma sıklığı (%)

	1 kez	2 kez	3 kez	3’den fazla	Toplam
Erkek	64	23	4	9	100
Kadın	40	60	0	0	100

Cinsiyete göre son bir yıl içinde trafik cezası alanlar incelendiğinde ankete katılıp trafik cezası alan erkeklerin %64’ü 1 kez, %23’ü 2 kez, %4’ü 3 kez ve %9’u 3’den fazla trafik cezası almıştır. Kadınların ise %40’ı 1 kez, %60’ı 2 kez trafik cezası almıştır. Anket kapsamında kadınlar 3 ve 3’den fazla ceza almamıştır.

Tablo 2.2.3. Yaşa göre son 1 yıl içinde trafik cezası alma sıklığı (%)

	1 kez	2 kez	3 kez	3’den fazla	Toplam
18-24	50	17	16	17	100
25-34	63	24	2	11	100
35-44	60	35	0	5	100
45-54	71	12	11	6	100
55+	69	21	10	0	100

Ankete katılanların yaş gruplarına göre son 1 yıl içinde trafik cezası alma durumu incelendiğinde, 18-24 yaş grubunda olanlar için 3’den fazla ceza alma oranı %17 iken 35-44 yaş grubundakiler için bu oran sadece %5’tir. 55 ve üzeri yaş grubunda olanlar 3’den fazla ceza almazken, bu grup toplam katılımcıların yalnızca %6’sını oluşturmaktadır.

Tablo 2.2.4. Son bir yıl içinde trafik cezası alma sıklığına göre araç kullanım durumu (%)

	Her gün	Haftada 3-4 kez	Haftada 1-2 kez	Ayda 3-4 kez	Ayda 1-2 kez	Çok daha seyrek	Toplam
1 kez	75	17	4	2	2	0	100
2 kez	78	18	4	0	0	0	100
3 kez	75	25	0	0	0	0	100
3’den fazla	44	56	0	0	0	0	100
Toplam	75	17	4	2	2	0	100



Son bir yılda trafik cezası alma sıklığına göre araç kullanım durumuna bakıldığında 3’den fazla ceza alanların büyük çoğunluğu (%56) haftada 3-4 kez araç kullanırken, %44’ü her gün araç kullandığını belirtmiştir.

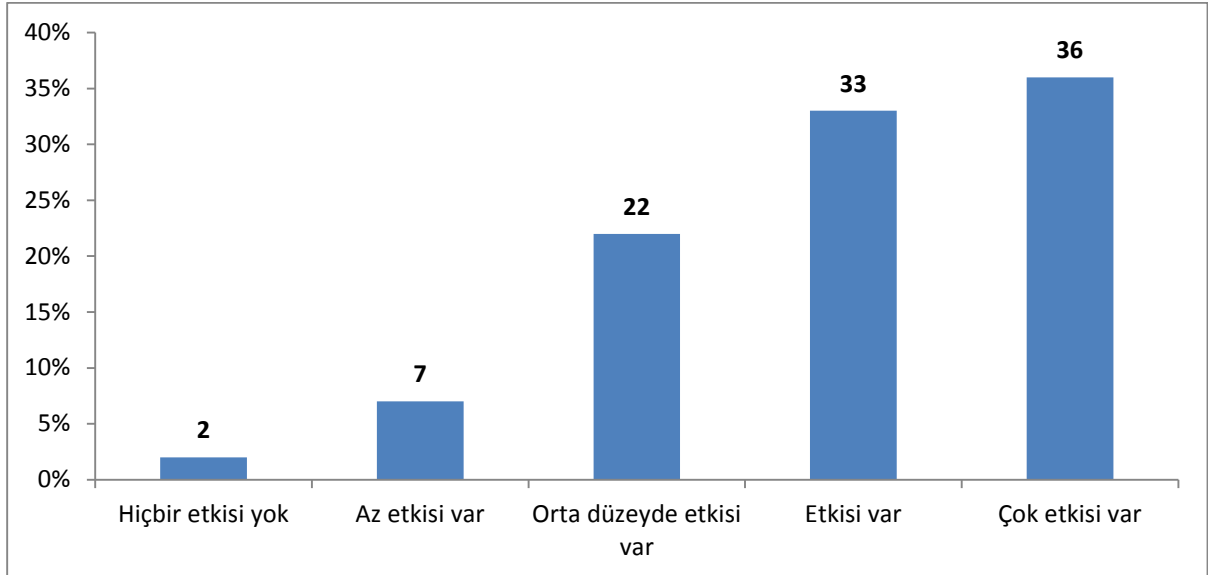
Tablo 2.2.5. Araç kullanım durumuna göre son 1 yıl içinde trafik cezası alma sıklığı (%)

	1 kez	2 kez	3 kez	3'den fazla	Toplam
Her gün	65	26	4	5	100
Haftada 3-4 kez	52	22	4	22	100
Haftada 1-2 kez	75	25	0	0	100
Ayda 3-4 kez	100	0	0	0	100
Ayda 1-2 kez	100	0	0	0	100

Ayrıca ankete katılanlardan sadece haftada 3-4 kez araç kullananların %22’si ve her gün araç kullananların %5’i son bir yıl içinde 3’den fazla trafik cezası almıştır.

2.3. Kötü Hava Koşulları ve Seyahat

Bu bölümde ankete katılanların kötü hava koşullarındaki sürüş davranışları, aldıkları önlemler, kötü hava koşulları nedeniyle geçirdikleri trafik kazaları ve kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkilerine ilişkin sorulara verdikleri cevapların dağılımı incelenmiştir.



Grafik 2.3.1. “Sizce kötü hava koşulları trafik kazalarında ne derece etkilidir?”



Anketi cevaplayanlar dikkate alındığında %69'luk bir kesim kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili ve çok etkili olduğunu belirtirken, %22'si orta düzeyde etkili ve %7'si de az etkili olduğunu belirtmiştir. Kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisi olmadığını düşünenlerin oranı ise %2'dir.

Tablo 2.3.1. Eğitim seviyesine göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
İlkokul ve Ortaokul	27	33	40	100
Lise	12	26	62	100
Yüksekokul	6	23	71	100
Üniversite	8	19	73	100
Lisansüstü	13	23	64	100

Kötü hava koşullarının trafik kazalarındaki etkisi eğitim düzeyinde incelendiğinde, anket kapsamında üniversite mezunlarının %73'ü kötü hava koşullarının kazalarda etkili ve çok etkili olduğunu düşünmektedir.

Tablo 2.3.2. Araç kullanım sürelerine göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

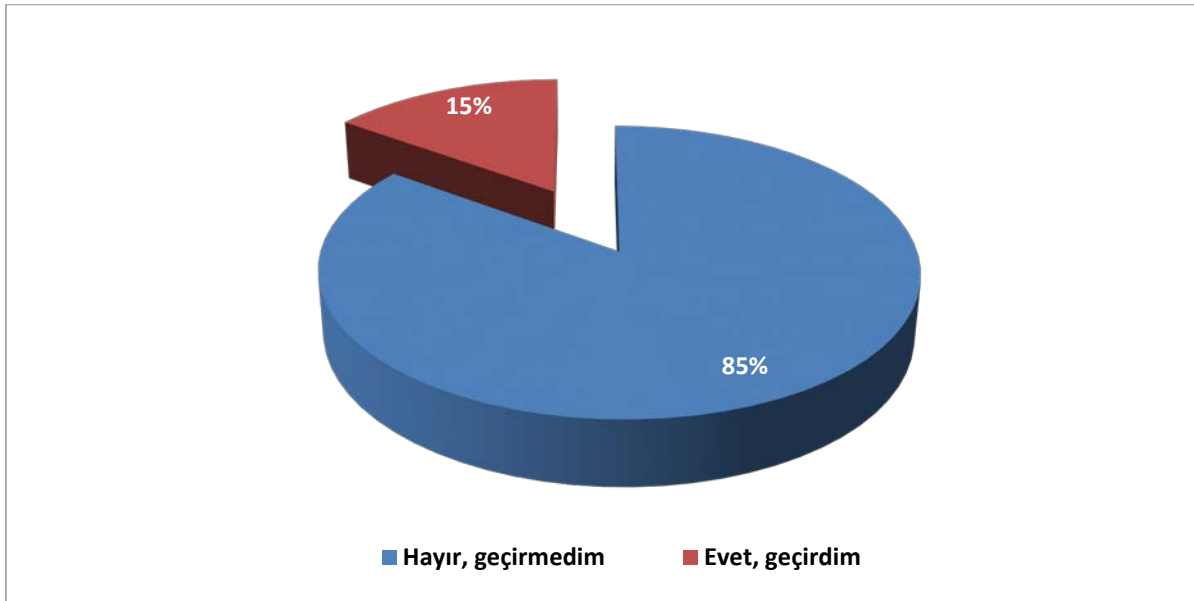
	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
1 yıldan az	0	56	44	100
1-5 yıl	9	20	71	100
6-10 yıl	3	17	80	100
11-15 yıl	12	24	64	100
16-20 yıl	8	27	65	100
20 yıldan fazla	15	22	63	100

Katılımcıların araç kullanım sürelerine göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi yönündeki görüşleri incelendiğinde 1 yıldan daha az süredir araç kullananlar kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisi olmadığını veya az etkisi olduğunu belirtmiştir. 6-10 yıl arası araç kullanan katılımcıların %80'i ise kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili ve çok etkili olduğu yönünde görüş bildirmiştir.

**Tablo 2.3.3. Trafik cezası alma sıklığına göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)**

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
1 kez	4	26	70	100
2 kez	11	19	70	100
3 kez	25	0	75	100
3'den fazla	11	22	67	100

Son bir yıl içinde trafik cezası alma durumuna göre katılımcıların kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkisi yönünde belirttikleri görüşlerine bakıldığında, tüm trafik cezası alma sıklığı düzeylerinde kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili ve çok etkili olduğunu belirten katılımcı oranı yüksektir (Tablo 2.3.3).

**Grafik 2.3.2. “Karayolu seyahatlerinizde kötü hava koşulları (Kar, buzlanma, tipi vb.) nedeniyle son 3 yıl içinde hiç kaza geçirdiniz mi?”**

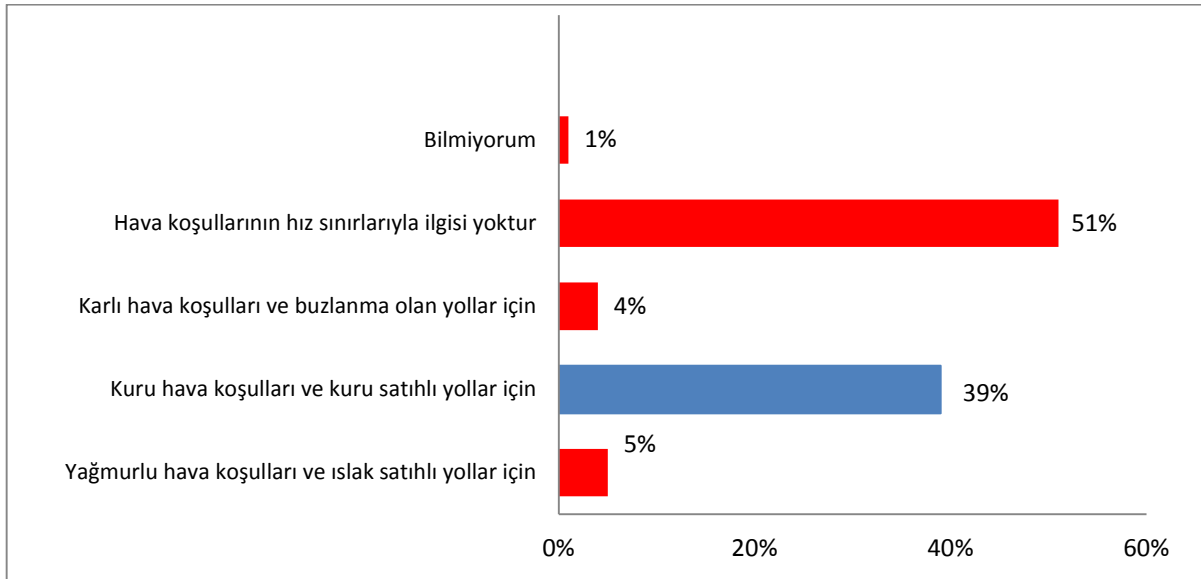
Katılımcıların %85 gibi büyük bir kısmı karayolu seyahatlerinde kötü hava koşulları (Kar, buzlanma, tipi vb.) nedeniyle son 3 yıl içinde kaza geçirmemiştir. Kaza geçirenlerin %63’ü şehir içinde maddi hasarlı, %31’i şehirlerarası karayolunda maddi hasarlı, %3’ü şehirlerarası karayolunda yaralanmalı ve %3’ü şehirlerarası karayolunda ölümlü kaza geçirdiğini belirtmiştir. Ancak ankette şehirlerarası yaralanmalı ve ölümlü trafik kazası geçiren katılımcı sayısının çok az olması yapılan değerlendirmelerde dikkate alınması gereken bir husustur.



Tablo 2.3.4. Karayolu seyahatlerinde kötü hava koşulları nedeniyle son 3 yıl içinde kaza geçirme durumuna göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
Kaza Geçirmeyen	10	21	69	100
Şehir içinde maddi hasarlı	4	29	67	100
Şehirlerarası karayolunda maddi hasarlı	4	13	83	100
Şehirlerarası karayolunda yaralanmalı	50	0	50	100
Şehirlerarası karayolunda ölümlü	0	50	50	100

Tablo 2.3.4’de incelendiğinde son 3 yıl içinde şehirlerarası karayolunda kötü hava koşulları nedeniyle maddi hasarlı kaza geçiren katılımcılar, şehir içinde maddi hasarlı kaza geçirenlerden daha yüksek oranda kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkisi veya çok etkisi olduğunu düşünmektedir.



Grafik 2.3.3. “Yasal hız sınırları (limitleri) hangi hava koşulları için geçerlidir?”

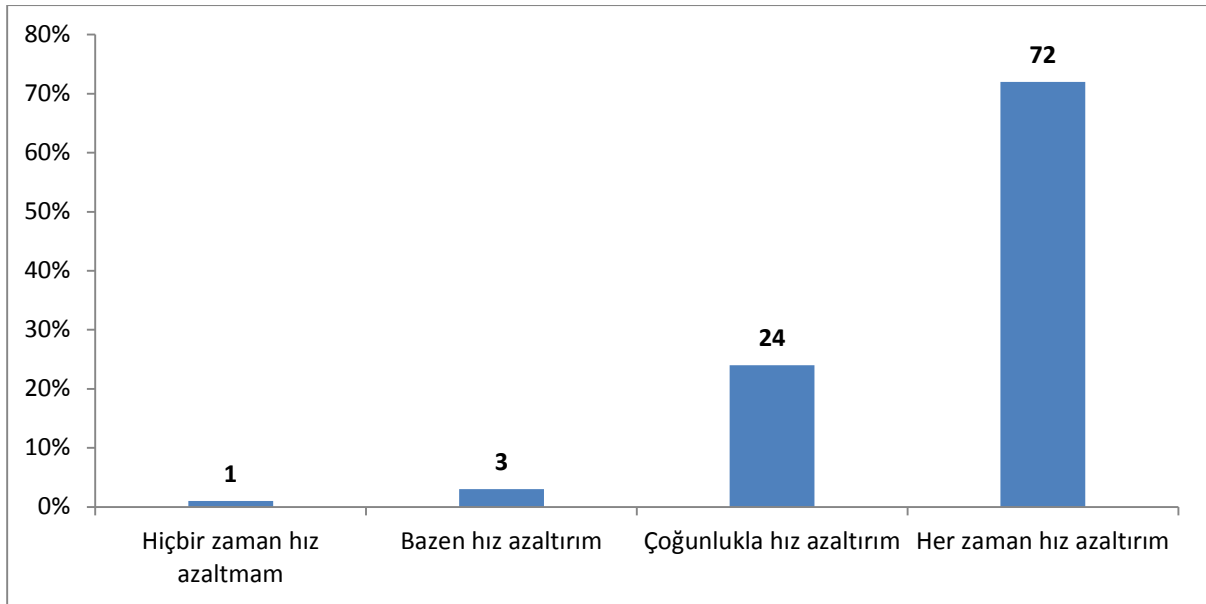
Ankette katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşullarında geçerli olduğuna dair bilgileri de sınanmıştır. Yasal hız sınırlarının kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar için geçerli olduğunu bilen katılımcı oranı %39’dur. Katılımcıların %51’i hava koşullarının hız sınırlarıyla ilgisi olmadığını düşünürken, %1’i sorunun doğru cevabını bilmediğini belirtmiştir.



Tablo 2.3.5. Şehirlerarası seyahat mesafesine göre yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğu (%)

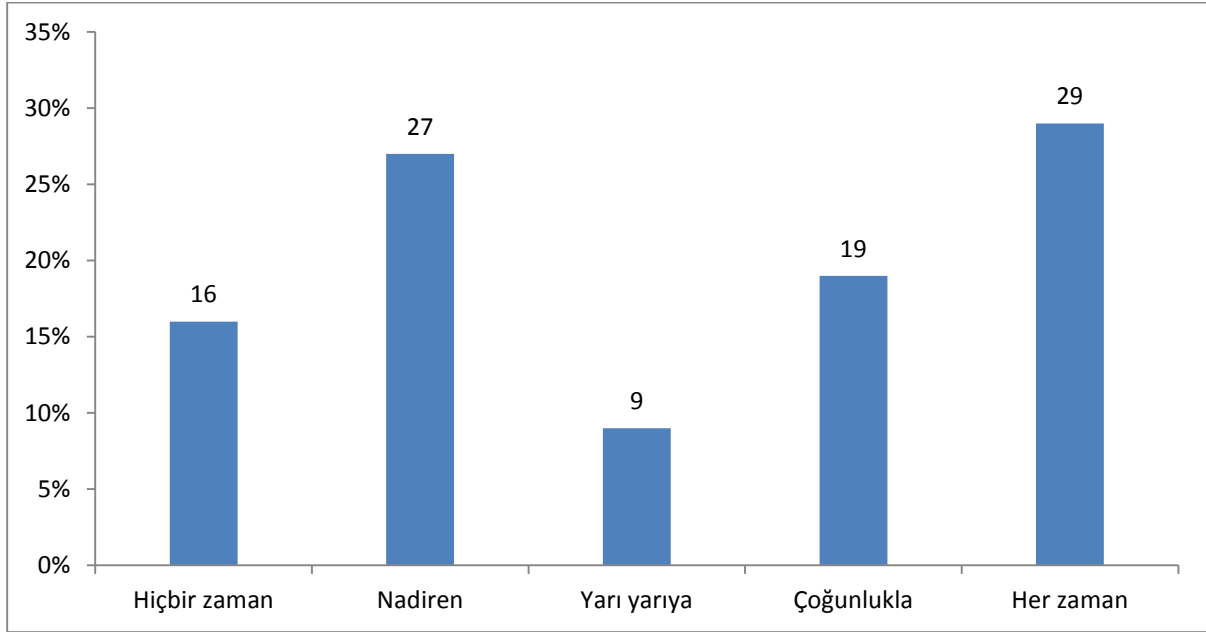
	Yanlış Cevap	Doğru Cevap	Bilmeyen	Toplam
2.500 km ve daha az	57	39	4	100
2.501-5.000	64	35	1	100
5.001-7.500	62	37	1	100
7.501-10.000	56	44	0	100
10.000 km'den fazla	59	41	0	100

Tablo 2.3.5'den görüldüğü üzere şehirlerarası 7.501 km ve üzerinde seyahat eden katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğunu bilme oranı daha az seyahat edenlere oranla daha fazladır.



Grafik 2.3.4. “Kötü hava koşullarında (kar, buz, tipi) hız düşürülür, peki siz hızınızı azaltır mısınız?”

Katılımcıların kötü hava koşullarındaki (kar, buz, tipi) seyahat hızlarına ilişkin davranışları da araştırılmıştır. Bu soruya cevap veren katılımcıların %9'u kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadıklarını ifade etmiştir. Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcılar dikkate alındığında %96'sı çoğunlukla veya her zaman hızını azaltmaktadır. Katılımcıların %1'i ise hiçbir zaman hızını azaltmadığını belirtmiştir.



Grafik 2.3.5. “Karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri takar mısınız?”

Anket kapsamında karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanma davranışı da ayrıca sorgulanmıştır. Bu soruya cevap veren katılımcıların %15’i kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadıklarını ifade etmiştir. Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcılar dikkate alındığında %29’u her zaman, %19’u çoğunlukla, %9’u yarı yarıya, %27’si nadiren patinaj zinciri kullanırken %16’sı da hiçbir zaman kullanmamaktadır.

Tablo 2.3.6. Cinsiyete göre karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanımı (%)

	Kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmam	Hiçbir zaman/ Nadiren	Yarı yarıya	Çoğunlukla/ Her zaman	Toplam
Erkek	15	44	10	46	100
Kadın	16	33	0	67	100

Cinsiyete göre incelediğimizde, kadın katılımcıların %16’sı, erkek katılımcıların ise %15’i kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmediklerini bildirmişlerdir. Bununla birlikte Tablo 2.3.6’den da görüldüğü üzere kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat eden kadın katılımcılarda patinaj zinciri kullanım oranı erkek katılımcılara oranla daha yüksektir.

**Tablo 2.3.7. Şehirlerarası seyahat mesafesine göre karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanımı (%)**

	<i>“Kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmam” diyenler</i>	Hiçbir zaman/ Nadiren	Yarı yarıya	Çoğunlukla/ Her zaman	Toplam
2.500 km ve daha az	26	31	2	67	100
2.501-5.000	15	40	6	54	100
5.001-7.500	19	43	8	49	100
7.501-10.000	12	46	9	45	100
10.000 km den fazla	10	47	13	40	100

Tablo 2.3.7’de son bir yıl içinde şehirlerarası karayolunda seyahat mesafesine göre katılımcıların karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanım oranları incelendiğinde, yıl içinde daha az seyahat edenlerin kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda araç kullanım oranları daha düşüktür. Bununla birlikte yıl içinde karayolunda daha az şehirlerarası seyahat edenlerin patinaj zinciri kullanma oranları daha yüksektir.

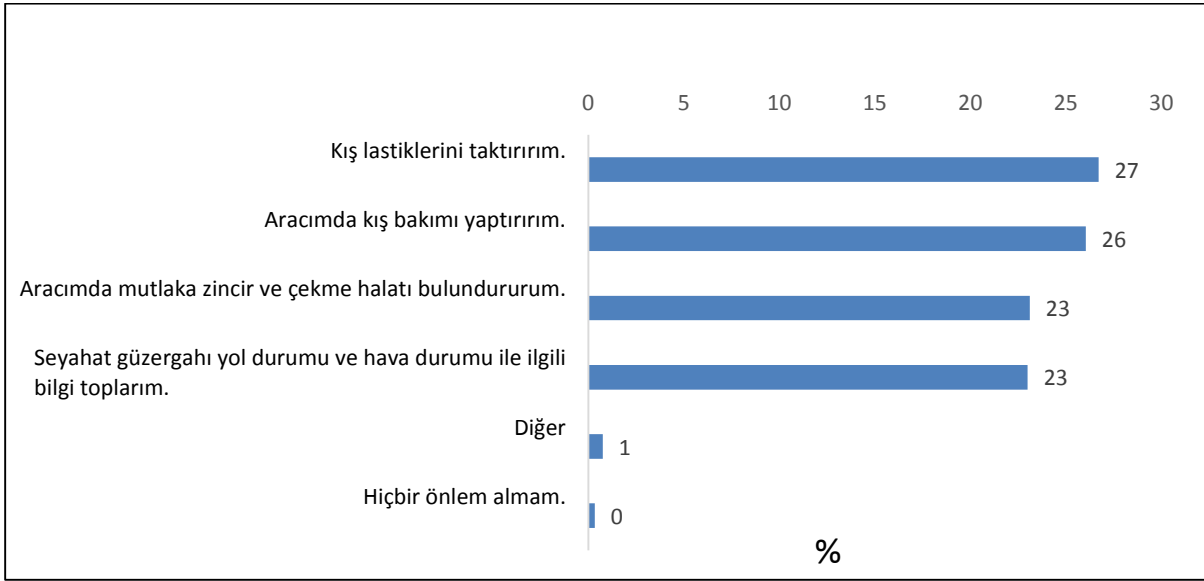
Tablo 2.3.8. Kışın karayoluyla şehirlerarası seyahate çıkmadan önce ne tür önlemler alırsınız?

	Sayı*	Alınan Önlemler Yüzdesi (%)	Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Kış lastiklerini taktırım	319	27	71
Aracımda kış bakımı yaptırım	311	26	69
Aracımda mutlaka zincir ve çekme halatı bulundururum	276	23	61
Seyahat güzergâhı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi toplarım	275	23	61
Diğer	9	1	2
Hiçbir önlem almam	4	0	1
Toplam	1194	100	-
Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili vb. günlerde) şehirlerarası araç kullanmam	66		15

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için toplam sayı değişmiştir. N=452 kişidir.



Kışın şehirlerarası seyahate çıkmadan önce alınan önlemler incelendiğinde, bu soruya cevap veren katılımcıların %15'i kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadığını belirtmiştir. Araç kullanan katılımcıların %71'i kış lastiklerini taktırırım, % 69'u aracımda kış bakımı yaptırırım, % 61'i aracımda zincir ve çekme halatı bulundururum, %61'i de seyahat güzergâhı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi toplarım. Kışın kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanan katılımcılar içinde seyahate çıkmadan önce söz konusu önlemlerin hepsini alan katılımcıların oranı da %44'tür.



Grafik 2.3.6. “Kışın şehirlerarası seyahate çıkmadan önce ne tür önlemler alırsınız?”

Tüm önlemleri alarak şehirlerarası seyahate çıkan katılımcıların kötü hava koşullarında hız azaltma davranışları ayrıca incelendiğinde, her zaman hız azaltırım diyenlerin oranı genele göre %10 daha fazladır.

Tablo 2.3.9. Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların kötü hava koşullarında hız azaltma davranışı (%)

	Hiçbir zaman hız azaltmam	Bazen hız azaltırım	Çoğunlukla hız azaltırım	Her zaman hız azaltırım	Toplam
Tüm Önlemleri Alan (N=197)	1	1	16	82	100
Anket Geneli	1	3	24	72	100



Tablo 2.3.10. Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanımı (%)

	Hiçbir zaman/ Nadiren	Yarı yarıya	Çoğunlukla/ Her zaman	Toplam
Tüm Önlemleri Alan (N=197)	31	9	60	100
Anket Geneli	43	9	48	100

Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanımı (%60) tüm katılımcılara göre (%48) daha fazladır.

Tablo 2.3.11. Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğunu bilme oranları (%)

	Yanlış Cevap	Doğru Cevap	“Bilmiyorum” diyen	Toplam
Tüm Önlemleri Alan (N=197)	55	44	1	100
Anket Geneli	60	39	3	100

Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkmadan önce tüm önlemleri alan katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşullarında geçerli olduğunu doğru bilme oranı da (%44) tüm katılımcılara göre (%39) daha yüksektir.

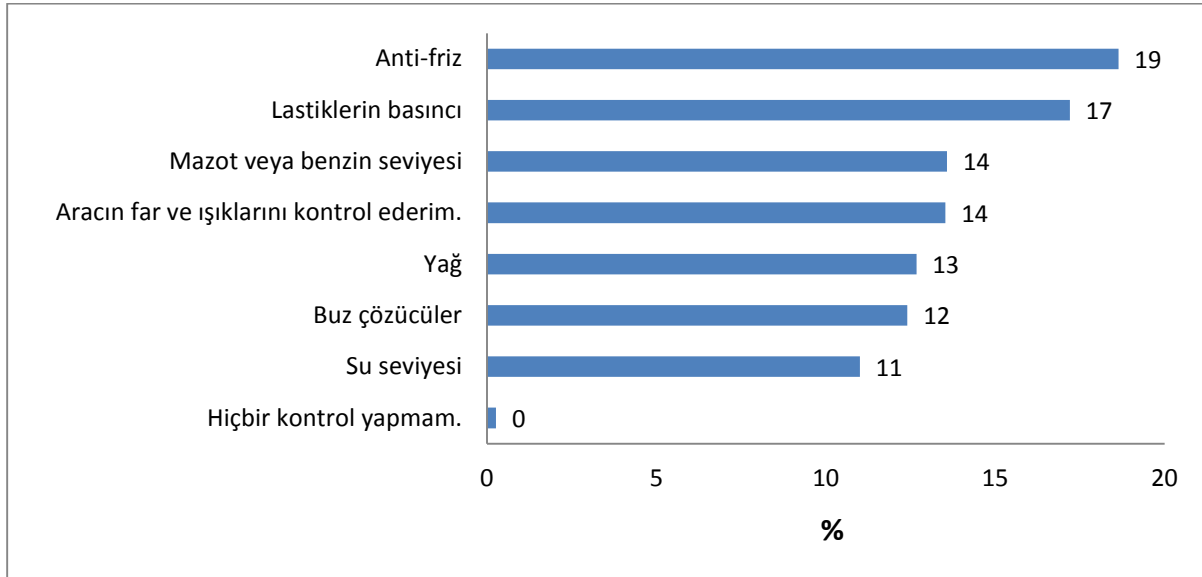
Ankete katılanların kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinde araçlarında neleri kontrol ettikleri de anket kapsamında sorulmuştur. Bu soruya cevap verenlerin %13’ü kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadığını belirtmiştir. Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat edenler dikkate alındığında araçlarda en çok kontrol edilen unsurlar sırasıyla anti-friz, lastiklerin basıncı, aracın far ve ışıkları ile mazot veya benzin seviyesi olarak belirlenmiştir. Aracında hiçbir kontrol yapmadığını belirten katılımcı sayısı 4 olup bunların hepsi erkektir. Ayrıca anket kapsamında kışın şehirlerarası karayolu seyahatine çıkmadan önce katılımcıların %77’si araçlarında anti-frizi, %71’i de lastiklerin basıncını kontrol etmektedir.



Tablo 2.3.12. Kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde aracınızda neleri kontrol edersiniz?

	Sayı*	Yapılan Kontroller Yüzdesi (%)	Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Anti-friz	350	19	77
Lastiklerin basıncı	323	17	71
Mazot veya benzin seviyesi	255	14	56
Aracın far ve ışıklarını kontrol ederim	254	14	56
Yağ	238	13	53
Buz çözücüler	233	12	52
Su seviyesi	220	11	49
Hiçbir kontrol yapmam	4	0	1
Toplam	1878	100	-
Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili vb. günlerde) şehirlerarası araç kullanmam	60		13

* Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için toplam sayı değişmiştir. N=452 kişidir



Grafik 2.3.7. “Kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde aracınızda neleri kontrol edersiniz?”

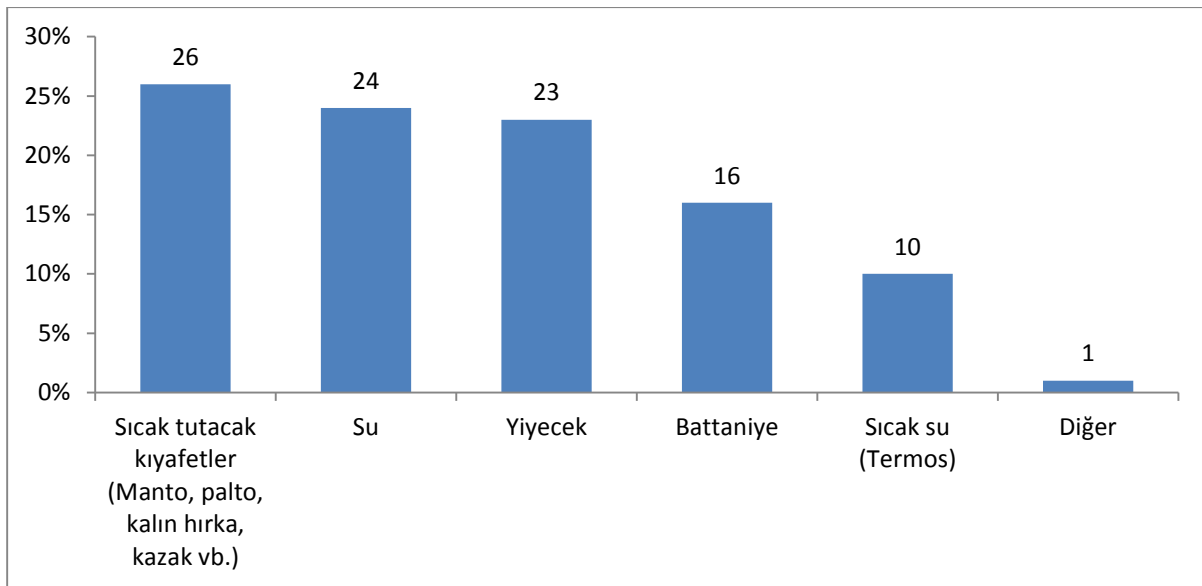


Tablo 2.3.13. Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda seyahate çıktığınızda) aracınızda neleri bulundurursunuz?

	Sayı*	Araçta Bulunduranlar Yüzdesi (%)	Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Sıcak tutacak kıyafetler (Manto, palto, kalın hırka, kazak vb.)	303	26	67
Su	280	24	62
Yiyecek	264	23	58
Battaniye	178	15	39
Sıcak su (Termos)	118	10	26
Diğer	9	1	2
Toplam	1152	100	-
Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili vb. günlerde) şehirlerarası araç kullanmam	72		16

* Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için toplam sayı değişmiştir. N=452 kişidir

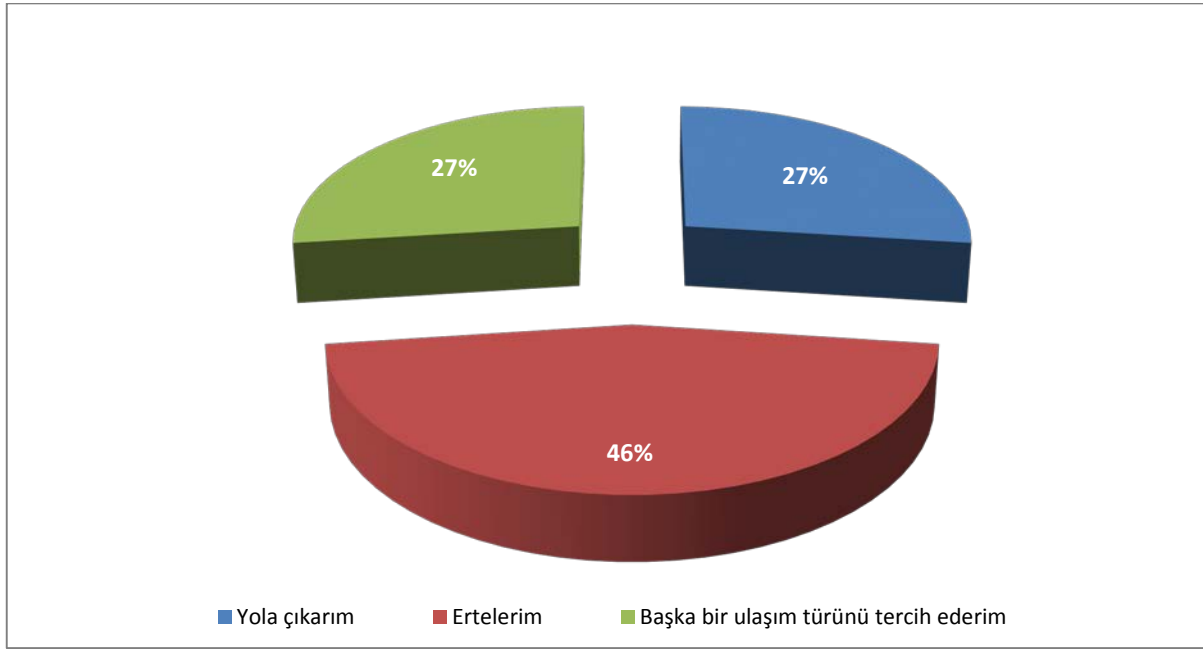
“Kötü hava koşullarında aracınızda neleri bulundurursunuz?” sorusuna katılımcıların %67’si sıcak tutacak kıyafetler (manto, palto, kalın hırka, kazak vb.), %62’si su, %58’i yiyecek şeklinde cevap vermiştir. Katılımcıların %16’sı bu soruya “Kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmam” cevabını vermiştir.



Grafik 2.3.8. “Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda seyahate çıktığınızda) aracınızda neleri bulundurursunuz?”



Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda) seyahate çıkanlar dikkate alındığında, katılımcılar araçlarında en çok sıcak tutacak kıyafetler (manto, palto, kalın hırka, kazak vb.) buldurmaya dikkat etmektedirler. Bunu sırasıyla su, yiyecek ve battaniye izlemektedir.



Grafik 2.3.9. “Kötü hava koşullarında karayolu ile yapacağınız şehirlerarası seyahat planlarınızda değişiklik yapar mısınız?”

Anket kapsamında kötü hava koşullarının katılımcıların seyahat planlarına etkisini incelediğimizde %46’sı kötü hava koşullarında karayolu ile yapacağı şehirlerarası seyahatini erteleyeceğini, %27’si başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %27’si de seyahat planında bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirtmiştir.

Tablo 2.3.14. Cinsiyete göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
Erkek	46	27	27	100
Kadın	54	32	14	100

Cinsiyete göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi incelendiğinde, kadın katılımcıların %14’ü yola çıkacağını belirtirken, %54’ü seyahatini erteleyeceğini ve %32’si de başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ifade etmiştir.

**Tablo 2.3.15. Yaş aralıklarına göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)**

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
18-24	48	22	30	100
25-34	39	31	30	100
35-44	50	27	23	100
45-54	62	21	17	100
55 yaş ve üzeri	56	22	22	100

Kötü hava koşullarında karayolu ile şehirlerarası seyahat etme eğilimleri araştırıldığında 18-24 yaş grubundaki katılımcıların %30'u kötü hava koşullarında seyahate çıkacağını belirtirken bu oran 45-54 yaş grubundaki katılımcılarda %17'ye gerilemektedir. Seyahati erteleme eğilimi ise en yüksek 45-54 yaş grubunda olup, başka bir ulaşım türü tercih etme oranı da en fazla 25-34 yaş grubundaki katılımcılardadır.

Tablo 2.3.16. Karayolu ile şehirlerarası seyahat mesafesine göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
2.500 km daha az	52	36	12	100
2.501-5.000	54	28	18	100
5.001-7.500	42	29	29	100
7.501-10.000	41	29	30	100
10.000 km den fazla	43	23	34	100

Son bir yıl içinde karayolu ile daha uzun mesafe seyahat edenlerin kötü hava koşullarında yola çıkma eğilimleri daha az mesafe seyahat edenlere oranla yükselmektedir. 2.500 km ve daha az seyahat edenlerin %12'si kötü hava koşullarında yola çıkacağını ifade ederken bu oran 10.000 km ve üzerinde seyahat edenlerde %34'e kadar çıkmaktadır.

Tablo 2.3.17. Trafik cezası alma durumuna göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
Ceza Alan	42	26	32	100
Ceza Almayan	48	28	24	100



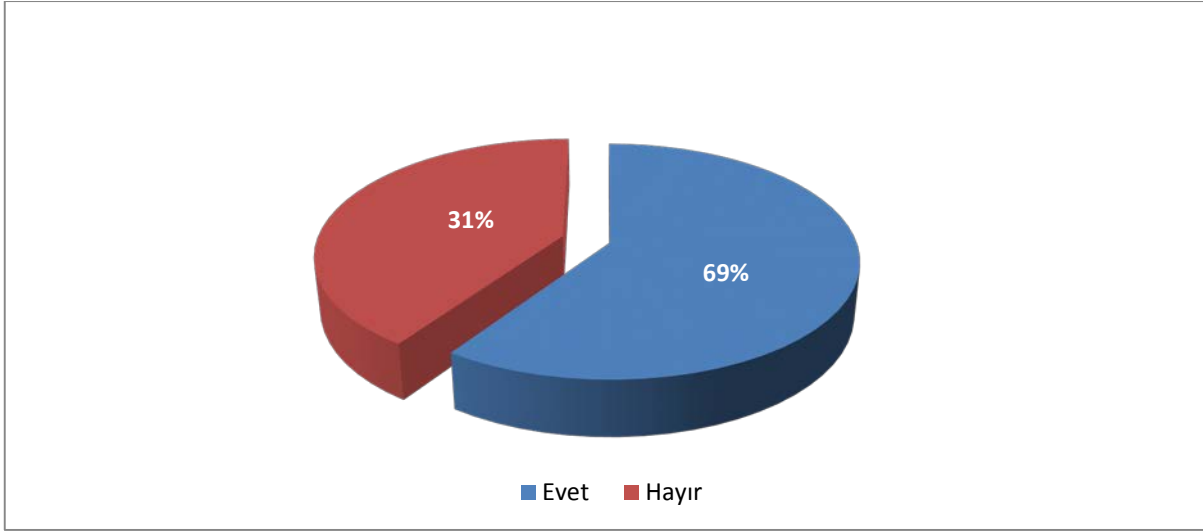
Katılımcıların son bir yıl içinde trafik cezası alma durumuna göre, kötü hava koşullarının seyahat planlarına etkisi incelendiğinde, trafik cezası alanların %32'si yola çıkacağını, %26'sı başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %42'si de seyahatlerini erteleyeceğini belirtmiştir. Son bir yıl içinde trafik cezası almayanların %24'ü kötü hava koşullarında yola çıkacağını, %28'i başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %48'i de seyahatini erteleyeceğini belirtmiştir.

Kötü hava koşulları nedeniyle son 3 yıl içinde şehir içi ve şehirlerarası karayolunda maddi hasarlı kaza geçiren katılımcıların kötü hava koşullarında karayolu ile seyahate çıkma oranı %26, başka bir ulaşım türünü seçenlerin oranı %27 ve seyahat planını erteleyenlerin oranı ise %47'dir. Genel eğilimden çok farklı değildir.

Kötü hava koşullarında karayolu ile şehirlerarası seyahatlerini ertelemeyip yola çıkacağını belirten katılımcıların %94'ü hızını çoğunlukla veya her zaman azaltmakta, %38'i de karlı ve buzlu zeminlerde çoğunlukla veya her zaman patinaj zinciri takmaktadır. Kötü hava koşullarında karayolu ile şehirlerarası seyahate çıkmadan önce aldıkları önlemleri incelediğimizde, katılımcıların yaklaşık %47'si hem kış lastiklerini taktığını hem de yola çıkmadan önce aracında kış bakımını yaptırdığını ve ayrıca aracında mutlaka zincir ve çekme halatı bulundurduğunu ifade etmiştir. Seyahat güzergahı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi alma oranı ise %65'tir.

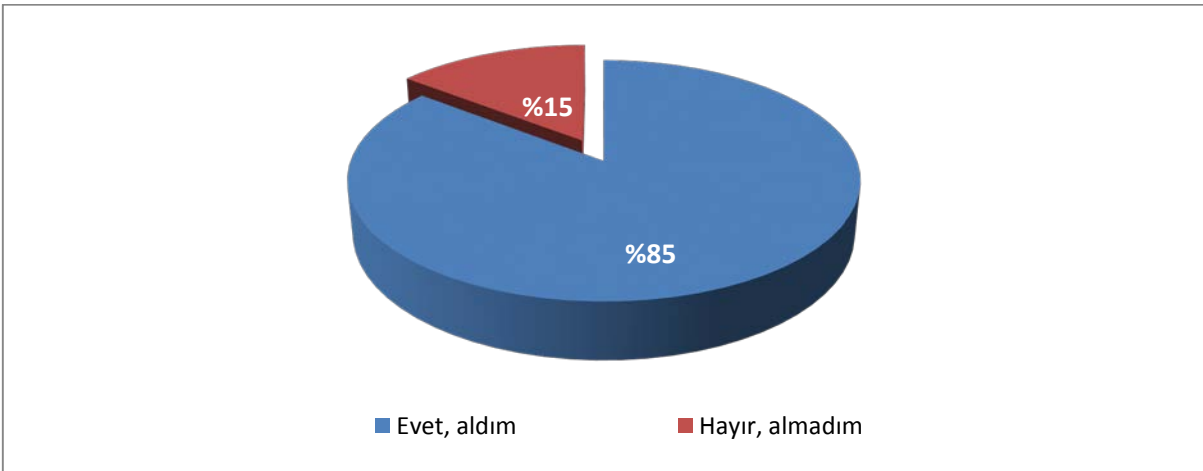
2.4. 2015-2016 Kış Mevsimi Kar Mücadelesi

Bu bölümde ankete katılıp sadece 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat edenlerin 2015-2016 kış mevsimine ilişkin kar mücadelesi ile ilgili görüşleri incelenmiş, seyahat etmeyen katılımcıların anketi sonlandırılmıştır.



Grafik 2.4.1. “2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat ettiniz mi?”

Ankete katılanların %69’u (311 kişi) 2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmiştir.



Grafik 2.4.2. “Bu seyahatinizden önce yol durumu ile ilgili bilgi aldınız mı?”

2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat eden katılımcıların %85’i seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi aldığını belirtmiştir. Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alan erkek katılımcı oranı ile kadın katılımcı oranı birbirine eşittir. Ayrıca katılımcıların yaşı ve karayolu ile yaptığı şehirlerarası seyahat mesafesi arttıkça bilgi alma oranı da artış göstermektedir.

**Tablo 2.4.1. Cinsiyete göre şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumu (%)**

	Bilgi Aldım	Bilgi Almadım	Toplam
Erkek	85	15	100
Kadın	85	15	100

Tablo 2.4.2. Yaşa göre şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumu (%)

	Bilgi Aldım	Bilgi Almadım	Toplam
18-24	67	33	100
25-34	82	18	100
35-44	89	11	100
45-54	100	0	100
55 yaş ve üzeri	100	0	100

Tablo 2.4.3. Şehirlerarası seyahat mesafesine göre şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumu (%)

	Bilgi Aldım	Bilgi Almadım	Toplam
2500 km ve daha az	74	26	100
2501-5000	84	16	100
5001-7500	84	16	100
7501-10000	89	11	100
10000 km den fazla	87	13	100

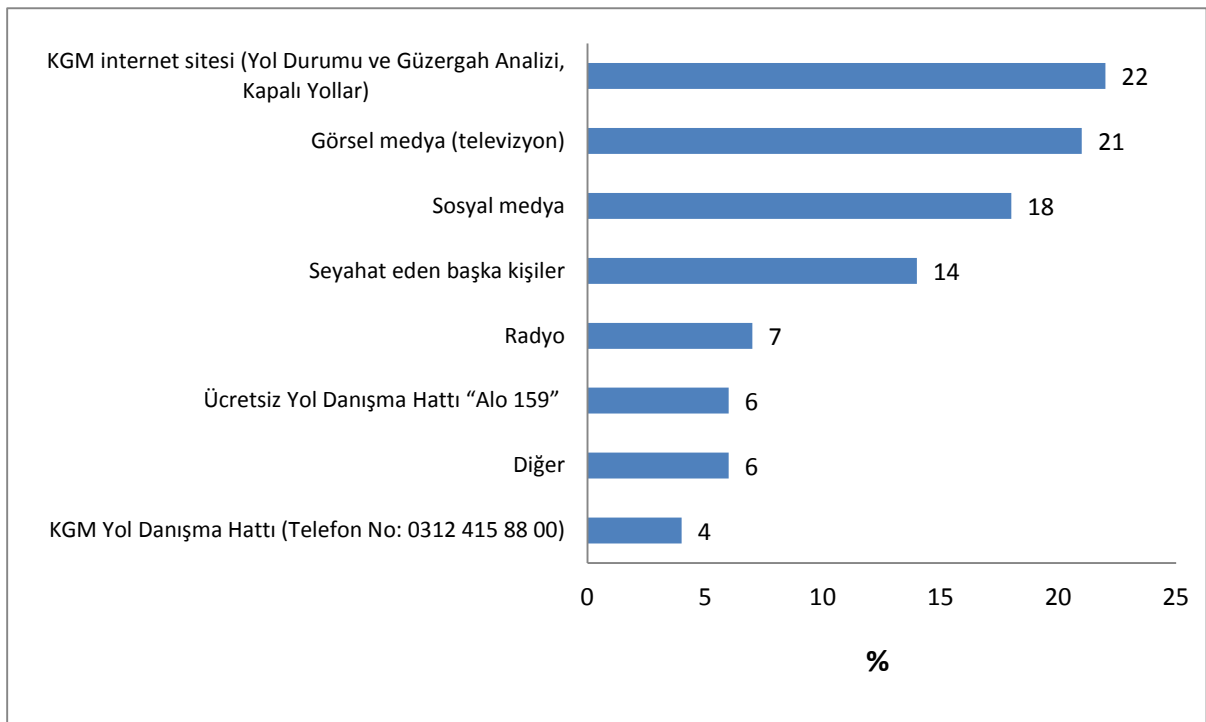
2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi almayan katılımcıların %15'i kötü hava koşullarının trafik kazalarına hiç etkisi olmadığını veya az etkisi olduğunu düşünürken bilgi alan katılımcılarda bu oran %10'a düşmektedir.

Tablo 2.4.4. Şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumuna göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var
Bilgi Alan	10	19	71
Bilgi Almayan	15	18	67



Anket kapsamında, 2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat eden katılımcılar seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgiyi en çok KGM internet sitesinden (Yol Durumu ve Güzergah Analizi, Kapalı Yollar) aldıklarını belirtmişlerdir. Görsel medya ikinci sırada yer alırken, sosyal medya ve seyahat eden diğer kişiler de en çok başvurulan üçüncü ve dördüncü bilgi kaynaklarıdır. Ücretsiz yol danışma hattı “Alo 159” ve KGM yol danışma hattı (Telefon No: 0312 415 88 00) ise alt sıralarda gelmektedir.



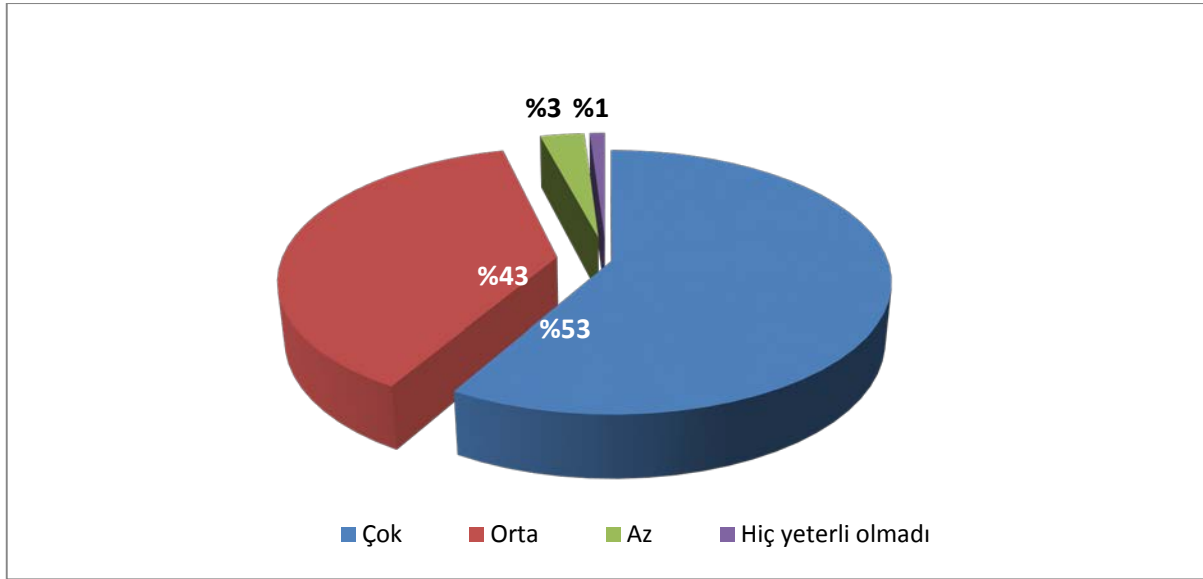
Grafik 2.4.3. "Hangi kaynaktan bilgi aldınız?"

**Tablo 2.4.5. Kötü hava koşullarında karayoluyla şehirlerarası seyahate çıkmadan önce hangi kaynaktan bilgi aldınız?**

	Sayı*	Bilgi Alınan Kaynak Yüzdesi (%)	2015-2016 Kış Mevsimi Kötü Hava Koşullarında Şehirlerarası Karayolunda Seyahat Eden ve Yol Durumu Hakkında Bilgi Alan Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
KGM internet sitesi (Yol Durumu ve Güzergah Analizi, Kapalı Yollar)	122	22	46
Görsel medya (televizyon)	117	21	44
Sosyal medya	102	18	38
Seyahat eden başka kişiler	80	14	30
Radyo	40	7	15
Diğer	36	6	14
Ücretsiz Yol Danışma Hattı “Alo 159”	34	6	13
KGM Yol Danışma Hattı (Telefon No: 0312 415 88 00)	23	4	9
Toplam	554	100	-

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için toplam sayı değişmiştir. N=265 kişidir.

2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolu seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi alan katılımcıların %53’ü aldıkları bilginin çok ve %43’ü de orta derecede yeterli olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %3’ü aldığı bilgiyi az yeterli bulurken, yeterli bulmayanların oranı ise sadece %1’dir.



Grafik 2.4.4. “Aldığınız bilgi sizin için ne derecede yeterli oldu?”

Anket kapsamında bilgi kaynaklarının yeterliliğini incelediğimizde KGM Yol Danışma Hattı ve Ücretsiz Yol Danışma Hattı “Alo 159” her ne kadar ankete katılanlar tarafından çok sık kullanılmasa da bu kaynaklardan alınan bilginin yeterliliği %44 ile %56’dır.

Tablo 2.4.6. Aldığınız bilgi sizin için ne derecede yeterli oldu? (%)

	Çok	Orta	Az	Hiç yeterli olmadı	Toplam
KGM internet sitesi (Yol Durumu ve Güzergâh Analizi, Kapalı Yollar)	61	35	3	1	100
Seyahat eden başka kişiler	60	36	4	0	100
Ücretsiz Yol Danışma Hattı “Alo 159”	56	29	9	6	100
Sosyal medya	55	43	1	1	100
Görsel medya (televizyon)	52	45	2	1	100
Radyo	50	48	0	2	100
KGM Yol Danışma Hattı (Telefon No: 0312 415 88 00)	44	44	4	8	100
Diğer	61	39	0	0	100

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için toplam sayı değişmiştir. N=265 kişidir.



Anket kapsamında katılımcılara 2015-2016 kış mevsiminde şehirlerarası karayolu seyahatlerinde herhangi bir olumsuzluk yaşayıp yaşamadıkları sorulmuştur. 2015-2016 kış mevsimi içinde şehirlerarası karayolu ile seyahat eden katılımcıların %57’si (toplam katılımcıların %39’u) kötü hava koşulları nedeniyle herhangi bir olumsuzluk yaşamazken %43’ü (toplam katılımcıların %30’u) olumsuzluk yaşadığını belirtmiştir.



Grafik 2.4.5. “Kötü hava koşulları nedeniyle 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde herhangi bir olumsuzluk yaşadınız mı?”

Anket kapsamında en fazla yaşanan olumsuzluk kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşımın zor sağlanması ve seyahatlerin uzamasıdır (%28). İkinci sırada kötü hava koşulu nedeniyle öndeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklemek durumunda kalınması (%27), üçüncü sırada ise öndeki araçların yeterli önlemleri almaması (zincir takmaması gibi) nedeniyle gerçekleşen yolda kalmalar gelmektedir (%18).

Hiçbir olumsuzluk yaşamadığını belirten katılımcıların %48’i çoğunlukla veya her zaman, %10’u da yarı yarıya karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri taktığını ve %97’si kötü hava koşullarında (kar, buz, tipi) hızını çoğunlukla/her zaman azalttığını belirtmiştir. Seyahate çıkmadan önce yol durumu ile ilgili bilgi alma oranı ise %86 olup bu bilgiyi en çok KGM internet sitesi ve seyahat eden başka kişilerden almışlardır.

**Tablo 2.4.7. Kötü hava koşulları nedeniyle 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde nasıl bir olumsuzluk yaşadınız?**

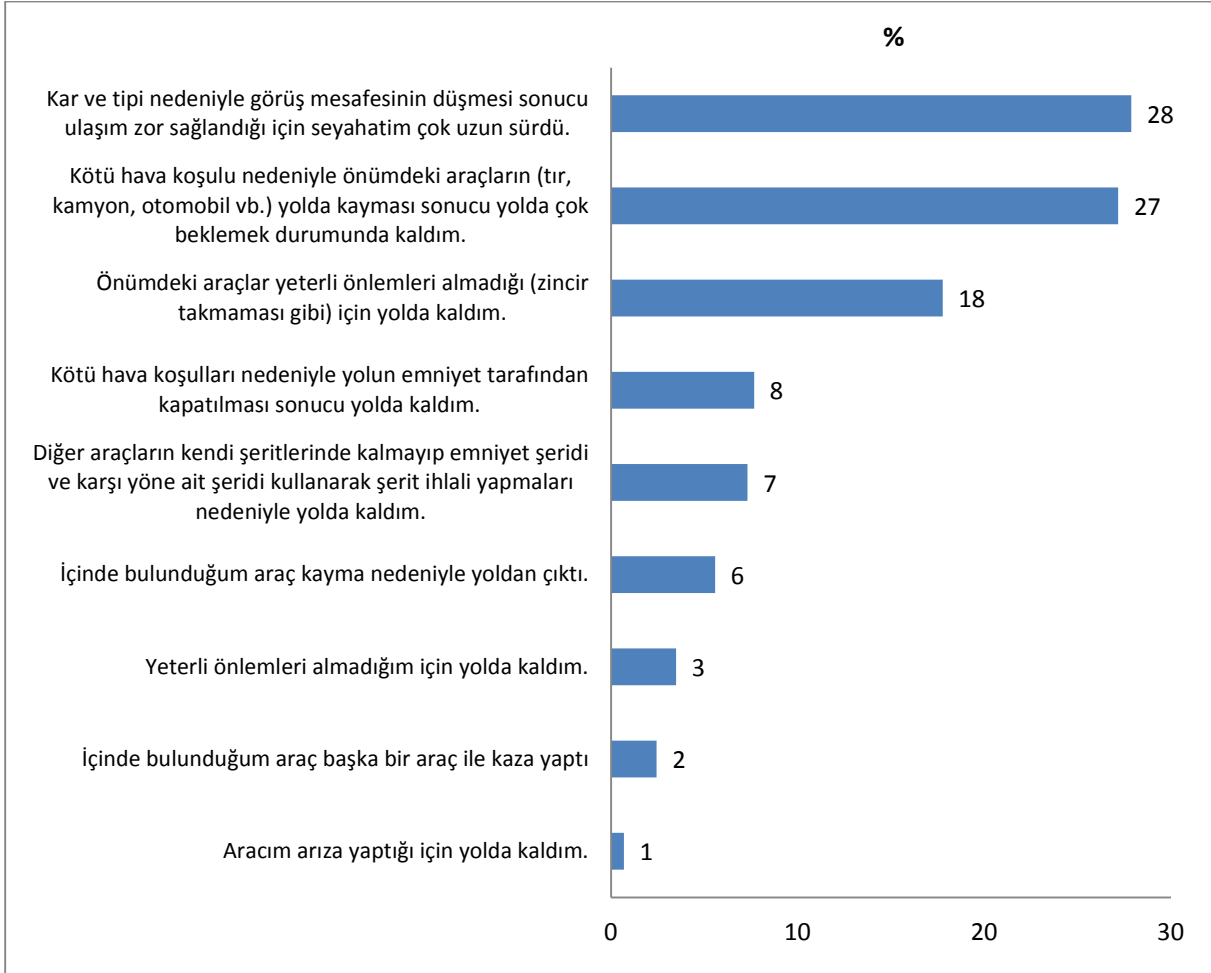
	Sayı*	Yaşanan Olumsuzluk İçerisindeki Yüzdesi (%)	Toplam Olumsuzluk Yaşayan Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşım zor sağlandığı için seyahatim çok uzun sürdü	80	28	59
Kötü hava koşulu nedeniyle önümdeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklemek durumunda kaldım	78	27	58
Önümdeki araçlar yeterli önlemleri almadığı (zincir takmaması gibi) için yolda kaldım	51	18	38
Kötü hava koşulları nedeniyle yolun emniyet tarafından kapatılması sonucu yolda kaldım	22	8	16
Diğer araçların kendi şeritlerinde kalmayıp emniyet şeridi ve karşı yöne ait şeridi kullanarak şerit ihlali yapmaları nedeniyle yolda kaldım	21	7	16
İçinde bulunduğum araç kayma nedeniyle yoldan çıktı	16	6	12
Yeterli önlemleri almadığım için yolda kaldım	10	4	7
İçinde bulunduğum araç başka bir araç ile kaza yaptı	7	2	5
Aracım arıza yaptığı için yolda kaldım	2	1	1
Toplam	287	100	

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için toplam sayı değişmiştir. N=135 kişidir.

Ankete göre ayrıca son bir yıl içinde şehirlerarası karayolu ile daha çok seyahat eden katılımcıların olumsuzluk yaşama oranı, daha kısa mesafe seyahat edenlere kıyasla düşmektedir. Son bir yıl içinde 2.500 km'den az seyahat eden katılımcıların %83'ü olumsuzluk yaşadığını belirtirken bu oran 10.000 km'nin üzerinde seyahat eden katılımcılarda %54'e gerilemektedir.



2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi almayan katılımcıların %57’si bir olumsuzluk yaşamadığını belirtirken en fazla yaşanan olumsuzluk %28 ile kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşımın zor sağlanması ve seyahatlerin uzaması olmuştur.



Grafik 2.4.6. “Kötü hava koşulları nedeniyle 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde nasıl bir olumsuzluk yaşadınız?”

Araştırma kapsamında, katılımcıların 2015-2016 kış mevsimi içinde hangi illerin sınırları içinde kötü hava koşulları nedeniyle şehirlerarası karayolu seyahatlerinde olumsuzluk yaşadıkları ayrıca sorgulanmıştır. En fazla olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla **Bolu, Ankara, İstanbul ve Sivas** olarak ortaya çıkmıştır. Tablo 2.4.8’de olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla verilmektedir.

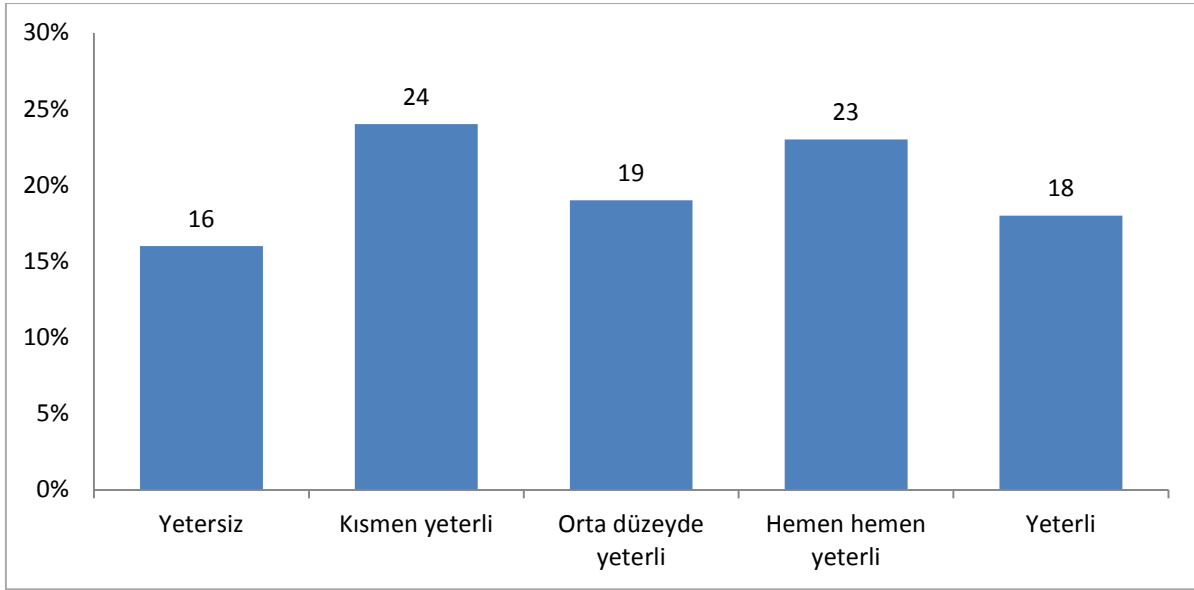
**Tablo 2.4.8. Kötü hava koşulları nedeniyle şehirlerarası karayolu seyahatlerinde olumsuzluk yaşanan iller**

İl Adı	Sayı*	Yaşanan Olumsuzluk Yüzdesi (%)	Toplam Olumsuzluk Yaşayan Katılımcı (N) İçerisindeki Oranı (%)
Bolu	21	7	14
Ankara	19	6	12
İstanbul	17	6	11
Sivas	11	4	7
Afyonkarahisar	10	3	7
Balıkesir	10	3	7
Bursa	10	3	7
Kocaeli	10	3	7
Kayseri	8	3	5
Konya	8	3	5
Düzce	7	2	5
Erzurum	7	2	5
Diğer iller	160	55	-
Toplam	298	100	-

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için toplam sayı değişmiştir. N=155 kişidir.

Kötü hava koşulları nedeniyle karayolları seyahatlerinde olumsuzluk yaşanan iller sıralamasında Bolu %14 oranla birinci sırayı alırken, Ankara ikinci (%12) ve İstanbul (%11) üçüncü sırada yer almıştır.

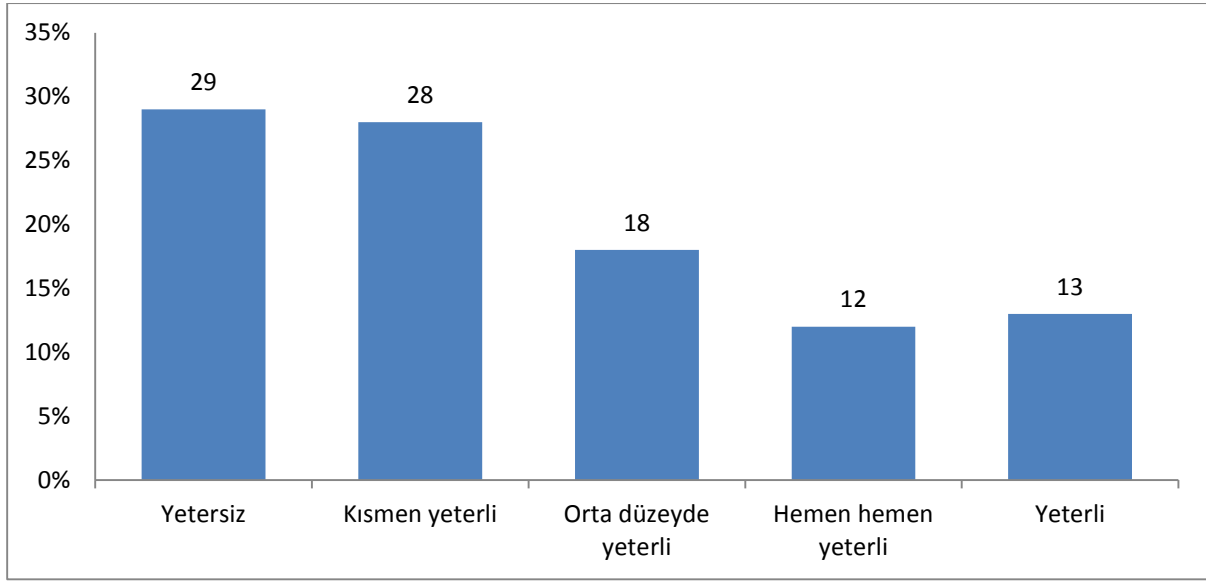
İstanbul ilinde ikamet eden katılımcılar kötü hava koşulları nedeniyle yaşadıkları olumsuzlukları sırasıyla İstanbul, Bolu, Ankara, Bursa ve Tekirdağ illerinde, Ankara ilinde ikamet eden katılımcılar ise Ankara, Bolu ve Sivas illerinde yaşadıklarını belirtmişlerdir.



Grafik 2.4.7. “2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) için düşündüğümüzde; kar, buzlanma, tipi gibi kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda trafik levha ve işaretlemeleri veya yönlendirmeler sizce yeterli miydi?”

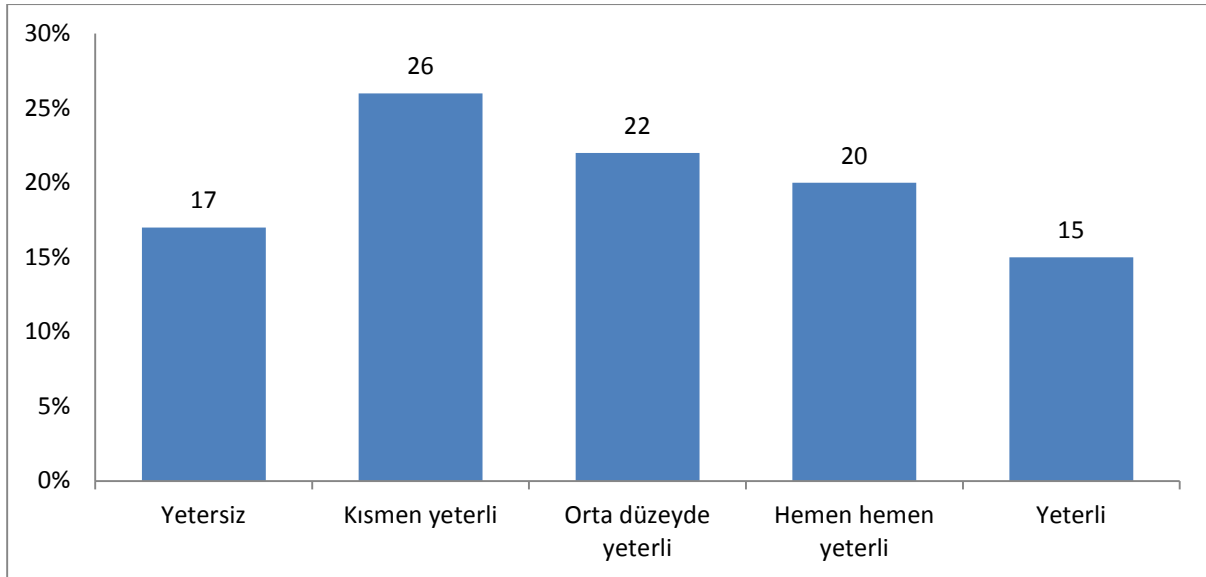
Anket kapsamında katılımcılara 2015-2016 kış mevsiminde trafik levha/işaretlemeler veya yönlendirmelerin yeterliliği ve kar mücadelesine ilişkin yapılan çalışmaların yeterliliğine ilişkin görüşleri de sorulmuştur. Katılımcıların %41’i 2015-2016 kış mevsimi için kar, buzlanma, tipi gibi kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda trafik levha ve işaretlemeleri veya yönlendirmeleri yeterli bulurken, %19’u orta düzeyde yeterli, %24’ü kısmen yeterli ve %16’sı da yetersiz bulunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kötü hava koşullarında hızını azaltmayan ve patinaj zincirini kullanmayan katılımcılar diğer katılımcılara kıyasla trafik levha/işaretlemeler veya yönlendirmeleri daha yüksek oranda yetersiz bulmaktadır.

2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kar ve buzla mücadele konusunda yollarda yapılan çalışmaların katılımcılar için yeterliliği anket kapsamında şehir içi yollar ve şehirlerarası yollar için ayrı ayrı sorgulanmıştır.



Grafik 2.4.8. “2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kar ve buzla mücadele konusunda şehir içi yollarda yapılan çalışmaları yeterli buluyor musunuz?”

Katılımcıların %25’i şehir içi yollarda 2015-2016 kış mevsimi içinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulurken, %18’i orta düzeyde yeterli, %28’i kısmen yeterli ve %29’u da çalışmaları yetersiz bulmuştur.



Grafik 2.4.9. “2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kar ve buzla mücadele konusunda şehirlerarası yollarda yapılan çalışmaları yeterli buluyor musunuz?”

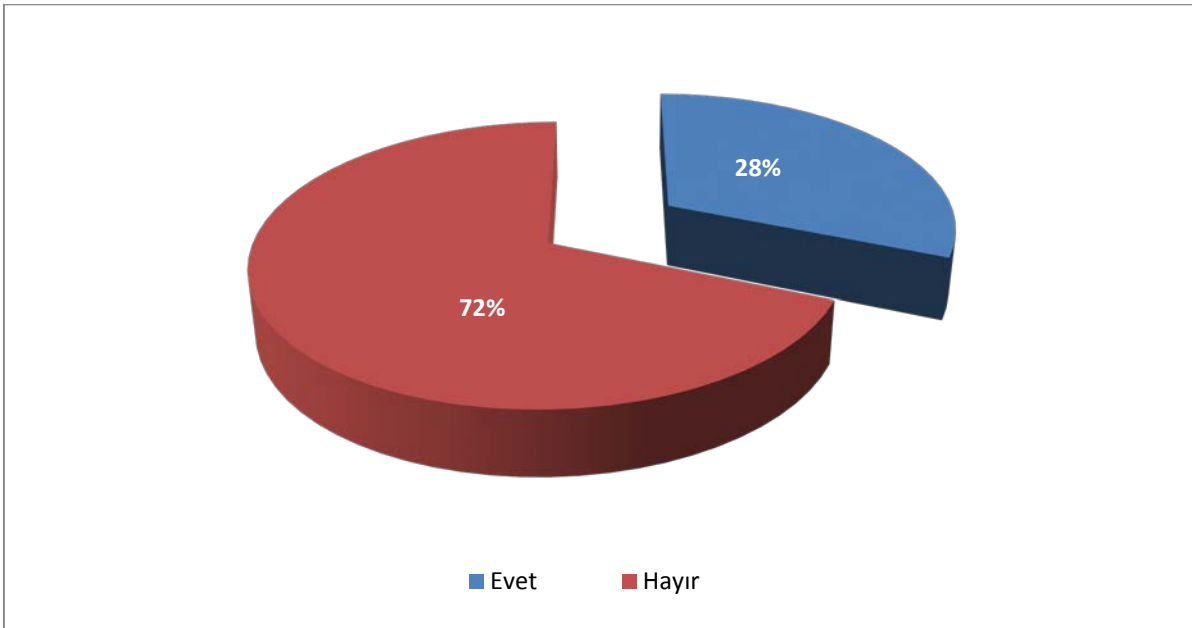


Şehirlerarası yollarda ise, 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulan katılımcıların oranı %35, orta düzeyde yeterli bulanların oranı %22, kısmen yeterli bulanların oranı %26 ve yetersiz bulan katılımcıların oranı %17’dir. Son bir yıl içinde karayolu ile 10.000 km’den fazla şehirlerarası seyahat eden katılımcılar daha yüksek oranda kar ve buzla mücadele konusunda şehirlerarası karayolunda yapılan çalışmaları yeterli bulmaktadır (%38).

Kışın kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkmadan önce aracında kış bakımını yaptırmak, zincir ve çekme halatı bulundurmak, kış lastiklerini taktırmak ve seyahat güzergâhı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi toplamak gibi tüm önlemleri alan katılımcılar anket geneline göre daha düşük oranda 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulmaktadır (%29).

2.5. “Kar Mücadelesi”ne İlişkin Diğer Görüşler

Ankette yer alan sorular dışında katılımcılara Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) sorumluluğunda yer alan şehirlerarası yollarda yapılan kar mücadelesi çalışmalarına ilişkin KGM’ye iletmek istedikleri görüşleri olup olmadığı hususunda açık uçlu bir soru sorulmuş ve katılımcıların %28’i görüş bildirmiştir.



Grafik 2.5.1. “Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) sorumluluğunda yer alan şehirlerarası yollarda yapılan kar mücadelesi çalışmalarına ilişkin KGM’ye iletmek istediğiniz görüşünüz var mı?”



Bu görüşler çoğunlukla ve sırasıyla aşağıda verilen başlıklar altında yer almıştır.

- Kar mücadelesinde son yıllarda kullanılan ihale sisteminin yetersiz olduğu taşeron firmaların çalışmalarından memnuniyetsizlik ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bakım çalışmalarını ve özellikle kar mücadelesini asli görevleri olması nedeniyle emanet yapması gerektiği,
- Kar ve buzla mücadele çalışmalarında kullanılan ekip ve ekipmanın yetersizliği,
- Karla kaplanan levhaların sorun yarattığı, bu konuda gerekli önlemlerin alınması gerektiği ve bu konuyla ilgili güneş enerjisi ve çeşitli ısıtma sistemlerinden yararlanılabileceği,
- Karayolları Genel Müdürlüğü'nün çalışmalarına teşekkür iletilerek memnuniyetin ortaya konması,
- Karayolları Genel Müdürlüğü yol danışma hizmetlerinde çalışan personelin iletişim ve yol bilgisi konusunda yetersizliği, eğitim alması gerektiği,
- Kullanılan çözeltiler ve özellikle tuzun yola zararları ve kış sonrası yollarda oluşan hasarlar için zamanında ve yeterli önlem alınması ve doğal solüsyon kullanılması gerektiği,
- Köprü, viyadük üstleri ile tünel giriş - çıkışlarında buzlanma tedbirlerinin artırılması,
- Ve diğer.

III) GENEL DEĞERLENDİRME

- Ankete 502 kişi giriş yapmış olup yaş ve araç kullanım filtre sorularını geçen katılımcı sayısı 452'dir
- Ankete katılanların büyük çoğunluğunu erkek, 25-34 yaş aralığında, eğitim seviyesi yüksek kişiler oluşturmaktadır.
- Araç kullanım sıklığına göre katılımcıların %67'si her gün araç kullanmaktadır.
- Araç kullanım durumlarına göre katılımcıların yarıdan fazlası 10 yılın üzerinde araç kullanan aktif sürücülerdir. Ayrıca son bir yıl içinde karayolları ile 10.000 km'den fazla şehirlerarası seyahat edenlerin oranı %36'dır.



- Katılımcıların %24’ü son 1 yıl içinde trafik cezası almış olup, ceza alma sıklıkları %63’ü için 1 kez, %25’i için 2 kez ve %12’si için de 3 ve 3’den fazladır.
- Erkek katılımcıların %25’i son bir yıl içinde trafik cezası alırken kadın katılımcıların sadece %13’ü trafik cezası almıştır. Ayrıca kadın katılımcılar son 1 yıl içinde 2’den fazla trafik cezası almamıştır.
- Anket kapsamında %69’luk bir kesim kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili ve çok etkili olduğunu belirtirken, %22’si orta düzeyde ve %7’si de az etkili olduğunu belirtmiştir. Kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisi olmadığı görüşünde olan katılımcıların oranı ise %2’dir.
- Kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi eğitim bazında incelendiğinde ilkökul ve ortaokul mezunlarının %27’si, lise mezunlarının %12’si, yüksekokul mezunlarının %6’sı, üniversite mezunlarının %8’i, lisansüstü mezunlarının %13’ü kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisi olmadığı veya az etkisi olduğu yönünde görüş bildirmiştir.
- Katılımcıların %85 gibi büyük bir kısmı karayolu seyahatlerinde kötü hava koşulları (Kar, buzlanma, tipi vb.) nedeniyle son 3 yıl içinde kaza geçirmemiştir. Kaza geçirenlerin %63’ü şehir içinde maddi hasarlı, %31’i şehirlerarası karayolunda maddi hasarlı, %3’ü şehirlerarası karayolunda yaralanmalı, %3’ü şehir içinde yaralanmalı, %3’ü şehirlerarası karayolunda ölümlü kaza geçirdiğini belirtmiştir.
- Ankete katılanların %39’u yasal hız sınırlarının kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar için geçerli olduğunu bilmiştir. Soruyu yanlış cevaplayan katılımcıların oranı %60, “Bilmiyorum” diyenlerin oranı ise %1’dir.
- Yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi arttıkça yasal hız sınırlarının “Kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar” için geçerli olduğunu bilenlerin oranı artmaktadır.
- Araştırma kapsamında katılımcıların %96’sı kötü hava koşullarında (kar, buz, tipi) çoğunlukla veya her zaman hızını azaltmaktadır. Hiçbir zaman hızını azaltmadığını ifade eden sadece %1’lik bir kesim vardır.
- Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcıların %48’i her zaman veya çoğunlukla, %9’u yarı yarıya ve %27’si nadiren patinaj zinciri takarken, hiçbir zaman patinaj zinciri takmadığını belirtenlerin oranı %16’dır.



- Son bir yıl içinde 10.000 km'den fazla karayolu ile şehirlerarası seyahat eden katılımcıların karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanım oranı daha az seyahat edenlere kıyasla düşük çıkmıştır. Cinsiyete göre incelendiğinde kadın katılımcıların %16'sı, erkek katılımcıların ise %15'i kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahat etmemektedir. Bununla birlikte kötü hava koşullarında seyahat eden kadın katılımcılarda (%67) çoğunlukla ve her zaman patinaj zinciri kullanım diyenlerin oranı erkeklere (%46) kıyasla daha fazladır.
- Kışın seyahate çıkmadan önce alınan önlemler arasında birinci sırada kış lastiklerini taktirmek, ikinci sırada araca kış bakımını yaptırmak, üçüncü sırada ise seyahat güzergahı yol durumu ve hava durumuyla ilgili bilgi toplamak ile mutlaka araçta zincir ve çekme halatı bulundurmak gelmektedir.
- Katılımcılar kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinde araçlarında en çok anti-friz ve lastiklerin basıncını kontrol etmektedirler.
- Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda) seyahate çıkan katılımcılar araçlarında en çok sıcak tutacak kıyafetler (manto, palto, kalın hırka, kazak vb.) bulundurmaya dikkat etmektedirler. Araçta yiyecek ve su bulundurmak ise ikinci sırada yer almaktadır.
- Anket kapsamında katılımcıların %46'sı kötü hava koşullarında karayolu ile yapacağı şehirlerarası seyahati erteleyeceğini, %27'si başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %27'si de seyahat planında bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirtmiştir.
- Kadınların %54'ü kötü hava koşullarında karayolları ile yapacağı şehirlerarası seyahati erteleyeceğini belirtirken, erkeklerde bu oran %46 olarak belirlenmiştir.
- Yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi azaldıkça kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkma eğilimi de azalmaktadır.
- Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkma eğilimi son bir yıl içinde trafik cezası alanlarda %32 iken almayanlarda %24'tür.
- Ankete katılanların yarısından fazlası (%69) 2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmiştir.
- 2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat eden katılımcıların %85'i seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi almıştır. Seyahate çıkmadan önce yol durumu ile ilgili bilgi alma düzeyi erkek ve kadın katılımcılarda eşittir ve %85'tir.



- Kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alanların, kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi ve çok etkisi olduğu yönündeki görüşleri %71 iken bilgi almayanların ki %67’dir.
- 2015-2016 kış mevsimi içinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinden önce katılımcılar yol durumu ile ilgili bilgiyi en çok KGM internet sitesinden (Yol Durumu ve Güzergâh Analizi, Kapalı Yollar) aldıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada görsel medya yer alırken, sosyal medya ve seyahat eden diğer kişiler de üçüncü ve dördüncü bilgi kaynağı olmuştur. Katılımcıların %53’ü kullandığı bilgi kaynağını çok ve %43’ü de orta düzeyde yeterli bulurken %1’i hiç yeterli bulmamıştır. Bilgi yeterliliği konusunda en yeterli bulunan kaynak ise KGM internet sitesi (Yol Durumu ve Güzergâh Analizi, Kapalı Yollar) olmuştur.
- Kötü hava koşullarında seyahat ettiğini belirten katılımcıların %57’si kötü hava koşulları nedeniyle 2015-2016 kış mevsimi içinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinde herhangi bir olumsuzluk yaşamazken %43’ü yaşadığını belirtmiştir.
- Anket kapsamında en fazla yaşanan olumsuzluk kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşımın zor sağlanması ve seyahatlerin uzamasıdır. İkinci sırada kötü hava koşulu nedeniyle öndeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklenmesi, üçüncü sırada ise öndeki araçların yeterli önlemleri almaması (zincir takmaması gibi) nedeniyle gerçekleşen yolda kalmalar gelmektedir.
- Hiçbir olumsuzluk yaşamadığını belirten katılımcıların %48’i çoğunlukla veya her zaman, %10’u da yarı yarıya karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri taktığını ve %97 oranında hızını çoğunlukla ve her zaman azalttığını belirtmiştir. Bu rakamlar genelden farklı değildir.
- 2015-2016 kış mevsimi içinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda en çok olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla, Bolu, Ankara İstanbul, Sivas, Afyonkarahisar ve Balıkesir illeridir. Bunu sırasıyla Bursa, Kocaeli, Kayseri, Konya, Düzce, Erzurum illeri takip etmektedir.
- Kötü hava koşullarında seyahat eden katılımcıların %41’i 2015-2016 kış mevsimi için kar, buzlanma, tipi gibi kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda trafik levha ve işaretlemeleri veya yönlendirmeleri yeterli bulurken, %19’u orta düzeyde yeterli, %24’ü kısmen yeterli ve %16’sı da yetersiz bulduğunu ifade etmiştir.



- Kötü hava koşullarında seyahat eden katılımcıların, şehirlerarası yollarda 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulma oranı %35, orta düzeyde yeterli bulma oranı %22, kısmen yeterli bulma oranı %26 ve yetersiz bulma oranı %17'dir.
- Şehir içi yollarda, 2015-2016 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulan katılımcıların oranı %25, orta düzeyde yeterli bulanların oranı %18, kısmen yeterli bulanların oranı %28 ve yetersiz bulan katılımcıların oranı %29'dır.

IV) SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma kapsamında katılımcılara demografi sorularının yanı sıra kar mücadelesine ilişkin bilgidен davranışa, memnuniyetten yeterliliğe pek çok soru sorulmuştur. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu erkek, aktif sürücü ve eğitimli kesimdir. Sonuçlar bu çerçevede dikkate alınmalıdır.

Ankete katılanların yaklaşık üçte ikisi (%69'u) kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili ve çok etkili olduğunu düşünmektedir. Bu oran kadınlarda ise daha fazla olup %75'e çıkmaktadır. Katılımcıların yıl içinde aldıkları trafik cezası arttıkça kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi olduğu yönündeki görüşlerinde de artış olmaktadır. Aynı şekilde son 3 yıl içinde kötü hava koşulları nedeniyle geçirilen kaza ve şiddeti (maddi hasarlı, ölümlü, yaralanmalı) arttıkça katılımcıların kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili olduğu yönündeki görüşlerinde de artış olmaktadır. Kötü hava koşulları nedeniyle olumsuzluk yaşayanların kötü hava koşullarında araç kullanımı hususunda daha duyarlı oldukları söylenebilir.

Kötü hava koşullarında seyahate ilişkin sorulan bilgi sorusu, hız limitlerinin hangi hava koşullarında geçerli olduğudur. Bu soruya katılımcıların %39'u "Kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar" cevabıyla doğru cevap vermiştir. %1'lik bir kesim ise bilmediğini söylemiştir. Yıllık yapılan şehirlerarası seyahat mesafesi 7.500 km'nin üzerine çıktıkça doğru bilme oranı da artmaktadır. Şehirlerarası karayolunda yıllık seyahat mesafesi arttıkça bilgi artmakta ancak davranış aynı şekilde seyretmeyip tam tersi olabilmektedir.

Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcıların %96'sı hızını çoğunlukla veya her zaman azalttıklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte erkek katılımcılarda kötü hava koşullarında %15'lik bir kesim araç kullanmadığını belirtirken kadın katılımcılarda bu oran



%16'dır. Kadın katılımcıların %67'si çoğunlukla veya her zaman hızını azaltırken, erkek katılımcılarda bu oran %46'dır. Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcıların %48'i çoğunlukla ve her zaman patinaj zinciri kullandığını belirtirken bu oran kadın katılımcılarda %68'lere çıkmaktadır. Kadınlar erkeklere kıyasla daha az risk almaktadır.

Kötü hava koşullarında araç kullanımının yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi ile de ilişkisi vardır. Yıllık seyahat mesafesi azaldıkça kötü hava koşullarında araç kullanma oranı azalmaktadır. Şehirlerarası yollarda daha az seyahat edenlerin patinaj zincirini kötü hava koşullarında çoğunlukla veya her zaman takma oranı daha yüksektir. Karayolunda yıllık daha az seyahat edenler kötü hava koşullarında daha az risk almaktadır.

Katılımcıların yaklaşık %70'i kışın şehirlerarası seyahate çıkmadan önce gerekli önlemleri (Araca kış bakımı yaptırmak, mutlaka zincir ve çekme halatı bulundurmak, kış lastiklerini taktirmek) aldığını belirtmektedir. Hiçbir önlem almam diyen sadece 4 katılımcı vardır ve tamamı erkektir. Bununla birlikte katılımcıların %15'i kötü hava koşullarında şehirlerarasında seyahat etmediğini belirtmektedir.

Katılımcılara kötü hava koşullarında seyahate çıkmadan önce neleri kontrol ettikleri sorulmuş katılımcıların %77'si antifrizi, %71'i lastiklerin basıncını kontrol ettiğini belirtmiştir. Araçların far ve ışıklarını kontrol etmek ise üçüncü sırada gelmekte olup katılımcıların %56'sı bu kontrolü yapmaktadır. Hiçbir kontrol yapmam diyen %1'lik bir kesim olup bunların hepsi erkektir.

Araştırma kapsamında katılımcılara kötü hava koşullarında seyahat planlarına ilişkin değişiklik yapıp yapmayacakları da sorulmuştur. Katılımcıların %46'sı seyahatlerini erteleyeceğini belirtirken, %27'si başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %27'si ise bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirtmiştir. Seyahat planlarında bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirten erkek katılımcı oranı %27 iken kadın katılımcılarda bu oran %14'e düşmektedir. Yaş grupları incelendiğinde yola çıkacaklarını belirten katılımcı oranı gençlerde %30 iken yaş ilerledikçe %17'lere düşmektedir. Gençler ve erkek katılımcılar seyahatlerinde daha fazla risk alan gruptur. Katılımcıların yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi arttıkça kötü hava koşullarında seyahatlerini ertelemeyerek yola çıkma oranı da %12'den (şehirlerarası karayolunda yıllık 2.500 km ve altı seyahat edenler), %34'e (şehirlerarası karayolunda yıllık 10.000 km ve üzeri seyahat edenler) çıkmaktadır. Yıl içinde trafik cezası alanlarda kötü hava koşullarında seyahatlerini ertelemeyip yola çıkma oranı %32 iken yıl içinde ceza almayanlarda bu oran %24'tür. Kısaca erkekler, gençler, trafik cezası alanlar ve yıl içinde daha fazla seyahat edenler daha fazla risk alan gruptur.



Anket kapsamında katılımcılara 2015-2016 kış mevsimine ilişkin bir takım sorular sorulmuştur. Katılımcıların %62’si 2015-2016 kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahat ettiğini belirtmiştir. %85’i ise bu seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi aldığını belirtmiştir. En çok bilgi alınan kaynak %39 ile KGM internet sitesidir, katılımcıların çoğu yol durumu ile ilgili bilgiyi bu kaynaktan almıştır. İkinci sırada ise %38 ile görsel medya (televizyon) gelmektedir. Bununla birlikte ücretsiz yol danışma hattı “Alo 159” (katılımcıların %16’sı) ve KGM yol danışma Hattı (0312 415 88 00) (Katılımcıların %4’ü) son sıralarda gelmektedir. KGM’nin internet sitesi haricinde danışma hatları çok kullanılmamakla birlikte bu kaynaklara ilişkin memnuniyete bakıldığında çok memnun olduğunu söyleyenlerin oranı %50’ler seviyesindedir. En çok kullanılan KGM internet sitesinde ise bu oran %61’dir. KGM’nin danışma hatlarının tanıtıma ihtiyacı olduğu ve bu konuda kamu spotu yapılmasında yarar olduğu düşünülmektedir.

2015-2016 kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahat edenlerin %57’si seyahatlerinde bir olumsuzluk yaşamadığını belirtirken %43’ü (toplam katılımcıların %30’u) olumsuzluk yaşadığını ifade etmiştir. Yaşanan olumsuzluklar içinde %28 ile birinci sırada (olumsuzluk yaşayan katılımcıların %26’sı) “Kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşım zor sağlandığı için seyahatim çok uzun sürdü” olmuştur. Bunu ise sırasıyla %27 ile (Olumsuzluk yaşayan katılımcıların %25’i) “Kötü hava koşulu nedeniyle önümdeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklemek durumunda kaldım” izlemiştir.

Olumsuzluk yaşayan katılımcıların %18’i “Önümdeki araçlar yeterli önlemleri almadığı (zincir takmaması gibi) için yolda kaldım” derken sadece %4’ü “Yeterli önlemleri almadığım için yolda kaldım” cevabını vermiştir.

En çok olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla Bolu, Ankara, İstanbul, Sivas, Afyonkarahisar ve Balıkesir’dir.

Katılımcılara 2015-2016 kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası yollardaki seyahatlerine ilişkin trafik levha ve işaretlemeleri veya yönlendirmelerin yeterliliği de sorulmuştur. Katılımcıların %41’i yeterli veya hemen hemen yeterli bulurken, %42’si yetersiz veya kısmen yeterli bulduğunu belirtmiştir. Orta düzeyde yeterli bulduğunu ifade eden katılımcı oranı ise %9’dur.

Aynı şekilde katılımcılara 2015-2016 kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası yollarda kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaların yeterliliği de sorulmuştur. Katılımcıların %25’i çalışmalarını yeterli veya hemen hemen yeterli bulurken



%57'si yetersiz veya kısmen yeterli bulunduğunu belirtmiştir. Orta düzeyde yeterli bulunduğunu ifade eden katılımcı oranı ise %18'dir. Bununla birlikte şehir içi yollarda yapılan çalışmaların yeterliliği de sorgulanmıştır. Ancak çıkan sonuçlar şehirlerarası yollara kıyasla daha düşüktür.

Bu anket web ortamında düzenlenmiş olup konu ile ilgili örnek bir çalışmadır. Türkiye genelini yansıtmamaktadır. Konu ile ilgili geniş katılımlı Türkiye genelini yansıtabilecek araştırmaların da gerçekleştirilmesinde yarar görülmektedir.





KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Ulaşım Maliyetleri ve Verimlilik Şubesi Müdürlüğü
AYIN KONUSU ANKETLERİ 6 – KAR MÜCADELESİ
ŞUBAT, 2017